

PM 2024:02

Förstudie till effektutvärdering av experts katt – deskriptiv analys av Forskarskattenämndens beslut 2005–2019

Dnr: 2022/88

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Studentplan 3, 831 40 Östersund

Telefon: 010 447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

www.tillvaxtanalys.se

För ytterligare information kontakta: Anne Kolmodin

Telefon: 010-447 44 52

E-post: Anne.Kolmodin@tillvaxtanalys.se

Förord

Tillväxtanalys uppdrag är att utvärdera och analysera effekterna av statens insatser för en hållbar nationell och regional tillväxt. Vi ska också ge underlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av politiken.

Syftet med förstudien är att ge ett underlag till kommande effektutvärdering. Studien visar för första gången data för expertskatten från forskarskattenämnden. Studie ger en bild över vilka branscher och experter som ansökt om expertskatt under perioden 2005–2019 utifrån data från Forskarskattenämnden.

Statistiker Marcus Jernström på Tillväxtanalys har skapat den accessdatas där all data har inkodats av Fabian Gustafsson och David Gustavsson som varit tillfälligt anställda vid myndigheten.

Rapporten har gjorts av Chizheng Miao, Chrysa Morfi samt Anne Kolmodin som också har varit projektledare.

Östersund februari 2024

Sverker Härd,
Generaldirektör, Tillväxtanalys

Innehållsförteckning

Förord	2
Sammanfattning	5
Summary	6
1. Bakgrund/Inledning.....	7
Kort om nedsättningen av skatt	7
1.1 Policyhistorik rörande expertskatten i ett näringspolitiskt sammanhang	8
1.2 Uppdrag och avgränsning	9
1.3 Data	9
1.3.1 Individ- och företagsdatabasen IFDB	9
1.3.2 Data från Skatteverket	10
1.3.3 Data från Forskarskattenämnden	10
2. Expertskattens effekter har ännu inte utvärderats	12
2.1 Nationella utvärderingar och studier	12
2.2 Internationella studier	13
2.2.1 Tre relevanta studier	14
2.3 Möjligheten att kunna genomföra en effektutvärdering	16
3. Forskarskattenämnden	18
3.1 Inkomna och beslutade ansökningar 2001–2021.....	20
4. Vilka har ansökt om expertskatt?	23
4.1.1 Kategori Kompetens – ansökan utifrån arbetsuppgifter, utbildningsnivå och erfarenhet.....	23
4.1.2 Kategori Lön/ersättning.....	27
4.1.3 En illustration av inkomstuppgifter för expertskatten över tid	29
4.1.4 Totalt antal beviljade ansökningar på branschnivå	30
4.2 I vilka branscher finns de företag som har anställda med beviljad expertskatt?	32
4.3 Avslutande reflektioner	37
Referenser	38
Bilagor	40
Ansökan om skattelättnad enligt ersättningsnivå	40
Ersättning enligt kompetens.....	41
Inkomstskattelagen 1999:1229, 11 kap 22–23§§.....	42
Prisbasbelopp över tid.....	43
Fördelningen av Avslag.....	44

Sammanfattning

För att skapa incitament för företag och organisationer att attrahera företagsledare, nyckelpersoner, experter och forskare till Sverige infördes 2001 den s.k. expertskatten, som ett sätt att skapa internationellt konkurrenskraftiga ramvillkor för företag och organisationer.

Expertskatten innebär att arbetstagare från *utlandet* som klassificeras som experter, specialister, forskare eller nyckelpersoner kan beviljas en skattenedsättning med 25 procent av lönen. Det är Forskarskattenämnden som hanterar och beslutar om skattenedsättningen. År 2012 förändrades villkoren och ytterligare ett sökalternativ infördes, en beloppsregel som innebär att en arbetstagare kan ansöka om expertskatt endast utifrån lön. Om månadslönen överstiger två prisbasbelopp beviljas skattelättnaden.

Expertskatten har inte utvärderats utifrån Forskarskattenämndens data tidigare eftersom de uppgifterna inte har varit tillgängliga på grund av absolut sekretess, men nu ligger de till grund för denna rapport som är en förstudie till den kommande effektutvärderingen av expertskatten.

Under våren 2023 har Tillväxtanalys fått tillstånd att koda in alla beslut som rör ansökningar för åren 2005–2019. I denna studie redovisas omfattningen. I figurer och tabeller visas antal ansökningar och andel beviljade ansökningar uppdelade på de två kategorierna över tid. Studien redovisar också inom vilka branscher, de företag som har anställda med expertskatt, finns.

Sammanfattningsvis kan vi se att det är utlandskontrollerade stora företag inom tillverkning och utvinning samt företagstjänster som har flest anställda med expertskatt. Vi ser också att antalet ansökningar ökade relativt mycket när den nya beloppsgränsen infördes 2012.

Förutom den deskriptiva analysen av Forskarskattenämndens data ges en kort beskrivning av tre vetenskapliga studier vars metoder kommer ligga till grund för den kommande effektutvärderingen.

Summary

The Swedish government introduced the so-called Expert Tax in order to foster incentives for companies and organizations in attracting top-tier talent, such as company managers, key personnel, experts, and researchers to Sweden. This initiative aims to establish internationally competitive framework conditions for businesses.

Under the Expert Tax scheme, foreign workers classified as experts, specialists, researchers, or key personnel can be eligible for a 25 percent reduction in income tax. The Research Tax Board (Forskaskattennämnden) is tasked with managing, reviewing and deciding on the approval or rejection of the tax reduction applications. Notably, in 2012, revisions were made in the criteria for eligibility, including the introduction of an amount rule. This rule allows employees to apply for the Expert Tax based solely on their salary level. The tax relief is granted if the monthly salary exceeds two times the annual price base amount.

Historically, the evaluation of the expert tax using Forskaskattennämnden's data was not feasible due to confidentiality constraints. However, recent access to this new data forms the basis of a preliminary study which underpins the forthcoming effectiveness evaluation of the expert tax.

Specifically, in the spring of 2023, Tillväxtanalys was granted authorization to code all application-related decisions to from 2005 to 2019. The study provides insights into the scope of these applications, featuring figures and tables that illustrate the number of applications and the percentage of approved applications over time. Additionally, the report outlines the industries where companies benefitting from the expert tax are predominantly found.

The analysis indicates that large foreign-controlled companies in manufacturing, extraction, and business services industries employ the highest number of workers who benefit from the Expert Tax. Furthermore, there was a notable increase in the number of applications following the introduction of the new salary threshold in 2012.

Complementing the descriptive analysis of Forskaskattennämnden's data, the report briefly outlines three scientific studies whose methodologies will serve as the foundation for the upcoming impact evaluation.

1. Bakgrund/Inledning

Det har under lång tid diskuterats om expertskattens mål uppnås. De vill säga att skapa incitament för företag och organisationer att kunna attrahera nyckelpersoner, experter och forskare (se avsnitt 2 för definitioner) till Sverige för att stärka den svenska konkurrenskraften. Den så kallade expertskatten är en skattenedsättning med 25 procent av individens inkomst (se nedan).

Syftet med expertskattereglerna är att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft, att öka incitamenten för internationella företag att välja Sverige för nyetablering och stimulera företag att förlägga eller behålla bl.a. koncernledande funktioner som kräver utländsk personal i Sverige samt att gynna svensk forsknings konkurrenskraft. Ett flertal studier och utredningar har gjorts genom åren av det svenska systemet dock har ingen av dessa haft tillgång till data från både Skatteverket, SKV, och Forskarskattenämnden, FSN¹. Under åren 2022–2023 har Tillväxtanalys begärt tillgång till data från de båda myndigheterna för åren mellan 2005 och 2019.

Denna förstudie är ett första steg mot en effektutvärdering och utgör en deskriptiv analys av dataunderlagen från framför allt FSN tillsammans med data från SKV. Studiens huvudfokus är att beskriva data från FSN. Vi kommer att sammanställa de olika sökkategorierna, dess omfång och variation över åren. I studien redogörs även, från vilka länder de sökande kommer ifrån och i vilken omfattning olika länder är representerade i materialet. Utifrån företagsperspektivet redovisas vilka branscher som har använt sig av skattenedsättningen, i vilken omfattning, fördelningen av företagsstorlek, företagens ägandeskap och geografisk lokalisering.

Under 2024 kommer steg två - en effektutvärdering av den svenska expertskatten med fokus på reformen 2012 då en ny lönegrundande ansökningskategori infördes. Syftet är att studera i vilken utsträckning expertskatten influerat migrationen till Sverige och företagets utveckling samt i vilken uträkning utländska experter lämnar eller stannar kvar i Sverige när skatteundantaget upphör. Vi kommer även att studera hur företag, som har anställda som beviljats expertskatt, påverkas av skattenedsättningen, t.ex. i fråga om konkurrenskraft.

Kort om nedsättningen av skatt

Utländska medborgare med särskilt kvalificerade arbetsuppgifter eller med en månadslön över en viss nivå kan få skattelättnader på sina svenska tjänsteinkomster. För arbetstagaren innebär expertskatten att 25 procent av kontant lön inklusive förmåner undantas från skatt och sociala avgifter under den tid personen är verksam i Sverige². Återstående 75 procent beskattas enligt vanliga skatteregler. Skattelättnaden innebär även att vissa kostnadsersättningar som beviljas

¹ Både Tillväxtanalys och IFAU har i sina remissvar på promemorian *Utvidgad tidsgräns för expertskatt* (Fi2020/02950/S1) framfört att expertskatten behöver utvärderas. Ett tidigare försök gjordes av ITPS 2006 då dåvarande myndighet ett särskilt uppdrag i sitt regleringsbrev att utvärdera expertskatten (uppdragspunkt nr 4, 2005, dnr 1-010-2005/0054). Myndigheten nekades dock tillgång till ansökningar och beslut med hänvisning till sekretesskäl. ITPS överklagade till regeringen men fick avslag (se beslut Fi2005/5126).

² Mellan åren 2001 och 2021 gällde skattenedsättningen i tre år från den dag arbetstagaren inledde sin vistelse i Sverige. År 2021 utökades tiden till fem år.

arbetstagaren av sin arbetsgivare blir helt skattefria. Det gäller kostnader för (i) flytt till och från Sverige; (ii) två resor per år till hemlandet för arbetstagaren och dess familjemedlemmar, (iii) avgifter för barns skolgång i grundskola, gymnasieskola eller liknande.

För arbetsgivaren medför skattelättnaden att underlaget för arbetsgivaravgifter reduceras³. Avgifter tas inte ut på 25 procent av lön m.m. och inte på kostnadsersättningarna som är helt skattefria för arbetstagaren. Det krävs ett beslut med bifall från Forskarskattenämnden för att Skatteverket ska tillämpa skattenedsättningen vid beskattning.

1.1 Policyhistorik rörande expertskatten i ett näringspolitiskt sammanhang

Nedan ges en kort historisk beskrivning för att sätta expertskatten i ett sammanhang. Expertskatten är formellt en 25 procentig skattenedsättning för arbetstagaren men i och med att den ger arbetsgivaren en nedsättning på arbetsgivaravgiften innebär det även en positiv effekt av skattenedsättningen tillfaller arbetsgivaren.

Den så kallade expertskatten i sin ursprungliga form handlade om beskattning av vissa utländska forskare som arbetade tillfälligt i Sverige. Innovationskatteutredningen föreslog i sitt betänkande Fi 1984:01 att gästforskare beskattning skulle regleras i lag. I regeringens proposition, prop. 1984/85:76 angavs som motiv för reformen att om den svenska industrin skulle kunna behålla sin internationella konkurrenskraft så krävdes ständig förnyelse genom teknisk forskning och industriellt utvecklingsarbete. Lagförslaget skulle tillgodose både forskningsinstitutionerna och företagen i syfte att underlätta rekrytering av forskare till forskningsområden som var av stort intresse för industrin. Skatteutskottet biföll förslaget och konstaterade att det rådde enighet om att det behövdes skyndsamma åtgärder för att industrin skulle kunna behålla sin internationella konkurrenskraft (SkU 1984/85:22).

Förslag om att bredda personkretsen för expertskatten presenterades i Ds 1999:25 och innebar att även företagsledare, utländska experter och andra nyckelpersoner kom att omfattas. Förslagen i promemorian diskuterades mot bakgrund att den internationella konkurrensförmågan var viktig för Sverige och svenskt näringsliv. Förslagen kom att ingå i regeringens proposition om ny inkomstskattelag, prop. 1999/2000:2.

Gällande expertskatteregler fick sin huvudsakliga utformning 2001 och finns i 11 kap. 22–23 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Reglerna innebär att utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner ges en viss skattelättnad i Sverige under förutsättning att de uppfyller vissa kvalifikationer. Samtidigt minskar underlaget för socialavgifter i motsvarande mån för företaget.

Minskade lönekostnader betyder att det är möjligt för svenska företag att erbjuda en marknadsanpassad lön och därmed kunna konkurrera om kvalificerade personer. Ett annat syfte med expertskatten är att stärka Sveriges internationella konkurrensförmåga genom att främja forskning och produktutveckling av internationellt snitt i svenska

³ 2 kap. 12§ 1 socialavgiftslagen (2000:980)

företag och forskningsinstitutioner och bidra till att ny kunskap och teknik kommer svensk ekonomi till del (prop. 2000/01:12 s. 18).

Med anledning av att expertskattereglerna kritiserats för att vara oförutsebara kompletterades reglerna 2012. Då infördes den s.k. beloppsregeln (prop. 2011/12:1 s. 240). Den innebär att om en arbetstagare har en ersättning per månad som överstiger två gånger prisbasbeloppet⁴ får denne en skattelättnad utan att det görs någon prövning av arbetstagarens kvalifikationer. Därefter har regeringen återkommit till expertskatten i syfte att förenkla den och förlänga dess tidsgräns. År 2021 förlängdes tidsgränsen för skattelättnaden och utvidgades till att gälla under högst fem år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades i stället för i tre år. Skälet var att de svenska reglerna skulle bli mer konkurrenskraftiga och motsvara regler i andra europeiska länder (prop. 2020/21:37 s. 32). Expertskatten är inte per definition ett statligt stöd då den riktas till individer, men resultatet av skattenedsättningen tillfaller individen medan effekten av nedsättningen antas komma företaget till godo.

1.2 Uppdrag och avgränsning

I Tillväxtanalys analys- och utvärderingsplan för år 2023 ska myndigheten genomföra en effektutvärdering av expertskatten. Fokus ligger på regelförändringen som infördes 2012 då en ny kategori infördes som innebär att individen kan ansöka utifrån en lönegrund, oavsett kompetens. En förutsättning för att kunna genomföra effektutvärderingen var att Tillväxtanalys kunde få tillgång till data från både Skatteverket (SKV) och Forskarskattenämnden (FSN). Det är första gången som data från FSN finns tillgängligt.

Den här förstudien, som är en deskriptiv analys, är det första steget där data både från SKV och Tillväxtanalys IFDB-databas⁵ används. Undersökningsperioden sträcker sig mellan åren 2005 och 2019 i och med att SKV:s data endast finns tillgänglig från och med 2005. Vi har valt att endast utvärdera till år 2019 eftersom covid-19-pandemin bröt ut under 2020 vilket gör att åren efter inte blir representativa.

1.3 Data

Utgångspunkten för den empiriska analysen är framför allt uppgifter från FSN och till viss del SKV om vilka företag och individer som blivit beviljade eller fått avslag på sin ansökan om expertskatt⁶. För att förmåner och ersättningar, kopplade till individen, ska bli skattefria krävs först ett beslut från FSN om att individen är beviljad skattelättnad. Beslut med bilaga skickas sedan till SKV för registrering och genomförande. Därav vikten av uppgifter från båda myndigheterna

1.3.1 Individ- och företagsdatabasen IFDB

En viktig del i denna rapport och i steg två, den kommande effektutvärderingen, är Tillväxtanalys Individ- och företagsdatabasen, IFDB. I databasen ingår uppgifter från ett

⁴ Prisbasbeloppet styrs av socialförsäkringsbalken (2010:110) och räknas ut av SCB årligen. År 2023 var ett prisbasbelopp 52 500 kronor. För att få erhålla expertskatt måste arbetstagare tjäna minst $52\,500 \times 2 = 105\,000$ kronor per månad

⁵ Tillväxtanalys individ- och företagsdatabasen, IFDB

⁶ Avsikten är att identifiera dessa individer genom de kontrolluppgifter som företagen lämnar till Skatteverket, i den mån det går då många inte har hunnit fått något svenskt personnummer eller samling nummer vid ansökningstillfället hos FSN.

stort antal olika källor bland annat befolkningsregistret, ett urval av variabler ur LISA (Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier), kontrolluppgiftsregistret, FAD (Företagens och arbetsställets dynamik) och Företagens ekonomi.

1.3.2 Data från Skatteverket

I maj 2022 skickas en begäran från Tillväxtnalys till SKV om att få tillgång till data för att kunna genomföra en effektutvärdering. SKV beviljade begäran i december samma år. Därefter har Tillväxtnalys skickat all data till SCB för att avidentifieras och förses med löpnummer. Denna data kommer främst användas i steg två, dvs i effektutvärderingen av expertskatten.

1.3.3 Data från Forskarskattenämnden

Under hösten 2022 inleddes en dialog med FSN om att även få tillgång till ansökningar och beslut för de som sökt om skattenedsättning. I slutet av 2022 godkändes Tillväxtnalys begäran. Inget material från FSN fanns då digitaliserat så för att kunna få materialet digitalt kodades alla beslut och ansökningar för åren 2005 fram till 2019 in i en accessdatabas under februari till juli 2023, av Tillväxtnalys. Inkodningen skedde i FSN:s lokaler dels för att all data från FSN omfattas av "absolut sekretess"⁷, dels för att materialet inte var standardiserat, det vill säga att den sökande inte behövde använda sig av de ansökningsblanketter som FSN tillhandahöll utan det räckte med att ansökan var skriftlig. Det förekom även att besluten innehöll en del svårtolkade formuleringar (framförallt beslut mellan åren 2005–2010) och det var därför en fördel att sitta i FSN:s lokaler för att kunna diskutera oklarheter direkt med juristerna vid FSN.

Material som Tillväxtnalys har haft tillgång till bestod av en akt som innehöll ett beslut med bilaga 1 (ansökan). Tillväxtnalys har inte haft tillgång till några andra underlag eller kompletterande dokument. All data har efter inkodning skickats till SCB för avidentifiering samtidigt som SCB löpnummersatt materialet för vidare arbetet hos Tillväxtnalys.

1.3.3.1 Viktigt att ha med sig

- En ansökan om expertskatt ska vara inskickad till Forskarskattenämnden senast 3 månader efter individens ankomst till Sverige vilket innebär att det är *få individer som har hunnit fått ett svenskt personnummer eller samordningsnummer vid ansökningstillfället*.
- Ansökningar som inte är gjorda genom de ansökningsblanketter som Forskarskattenämnden tillhandahåller⁸ har inte kodats in i databasen⁹.
- Innan arbetet började valde Tillväxtnalys en prioriteringsordning för kodning av sökkategorin kompetens. I de fall där inget eller ett fler alternativ var ifyllda i ansökan, gällde prioriteringsordningen: Nyckelperson, expert, forskare (se kapitel 3

⁷ Sekretessen regleras i 27 kap. 1, 4 och 6 §§ samt 43 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Absolut sekretess innebär att inga uppgifter lämnas ut till andra än de anställda som behöver uppgifterna för att kunna genomföra sitt arbete.

⁸ FSN 1220, FSN 1226

⁹ Dela av tidsskäl dels svårigheter att identifiera och tolka informationen rätt, utgör ca 500 ansökningar

för definitioner). Vilket kan föra med sig en överrepresentation i gruppen nyckelpersoner¹⁰.

¹⁰ FSN uppfattning är att när sökanden dubbelkryssat expert/nyckelperson beviljas lättnaden oftast på expertgrund och när dubbelkryssat är expert/forskare kan det finnas en liten övervikt för att lättnaden beviljas p.g.a. forskare. Det kan alltså vara fråga om en omvänd prioritetsordning. Det kan finnas viss osäkerhet i materialet

2. Expertskattens effekter har ännu inte utvärderats

I Sverige har det, oss veterligen, inte genomförts någon regelrätt effektutvärdering av de svenska expertskattereglerna. Det har inte heller gjorts någon deskriptiv beskrivning eller analys av nedsättningen. Det går därför inte med säkerhet att säga om detta statsstöd har varit lyckosamt eller vilka effekter det eventuellt har medfört. Både Tillväxtanalys¹¹ och Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU¹² har i sina remissvar på promemorian *Utvidgad tidsgräns för expertskatt* (Fi2020/02950/S1) framfört att expertskatten behöver utvärderas.

2.1 Nationella utvärderingar och studier

Några av de studier som gjort kring expertskatten presenteras kort nedan. Tidigare Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS, genomförde en utvärdering (2006) av den svenska expertskattens tidiga period. Studien visar att mellan 2001–2005 inkom ungefär 3100 ansökningar varav 1600 individer beviljades expertskatt. För denna period menar ITPS att expertskatten varken påverkat valet att flytta till Sverige eller att företagens rekrytering skulle varit avhängig expertskattens existens. Samtidigt framkommer att företagen bedömde expertskatten som viktig för framtida rekryteringar och att svenska ramvillkor, med betydelse att attrahera kvalificerad arbetskraft, upplevdes sämre än i många andra länder. Av den anledningen ansågs expertskatten vara både motiverad och önskvärd.

ITPS analys ska ses mot bakgrund att myndigheten hade ett särskilt uppdrag i sitt regleringsbrev (uppdragspunkt nr 4, 2005, dnr 1-010-2005/0054) att utvärdera expertskatten. Forskarskattenämnden, som beviljar vilka personer som får expertskatt, nekade dock myndigheten tillgång till behövliga data för att genomföra en regelrätt effektutvärdering. Enligt Forskarskattenämnden fanns sekretesskäl att inte lämna ut efterfrågade uppgifter. ITPS överklagade detta beslut men fick avslag från regeringen (se beslut Fi2005/5126).

I en studie som genomfördes av Oxford Research 2009 fann man, i intervjuer med arbetsgivare med en hög andel högkvalificerad arbetskraft anställda, att Sveriges höga skattenivå och det låga löneläget gjorde det svårt att konkurrera och att expertskatten lindrar denna konkurrensnackdel med andra länder. Samtidigt efterlyste man i studien mer förutsägbara regler och tidigare besked om expertskatten.

Även Riksdagen (2013) har analyserat expertskatten (gamla reglerna) och drog då slutsatsen att det heller inte gick att påvisa att expertskatten skulle ha påverkat företagens beslut om var de ska lokalisera koncernledande funktioner. Enligt företagen har de en längre planeringshorisont än de tre år som skattenedsättningen gäller och andra skattefrågor har en större tyngd när företagen fattar sådana strategiska beslut menar författarna till analysen. Deras analys indikerar emellertid att ett annat syfte med

¹¹ <https://www.tillvaxtanalys.se/publikationer/remissvar/remissvar/2020-08-14-remissvar-ang.-promemorian-utvidgad-tidsgrans-for-expertskatt.html>

¹² <https://www.ifau.se/Om-IFAU/Remissvar/utvidgad-tidsgrans-for-expertskatt/>

expertskatten åtminstone delvis har uppfyllts, det att möjliggöra för svenska företag att erbjuda en marknadsanpassad lön och därmed konkurrera om kvalificerade personer.

Riksdagens skatteutskott (2014) genomförde en uppföljning av effekterna av de utvidgade expertskattereglerna som trädde i kraft 2012. Regeringen framhöll i sin motivering av reformen, bristen på förutsebarhet när det gäller kategorin nyckelpersoner, ett problem som regeländringen var tänkt att åtgärda (prop. 2011/21:1). Utvärderingen baserades på intervjuer med respondenter som ansågs ha god kunskap om expertskatten. Utvärderingen tog inte ställning till om expertskattereglerna hade ökat företagets konkurrenskraft, utan syftade till att belysa den upplevda effekten som de utvidgade reglerna hade haft för arbetsgivarna. Företagen uppgav i utvärderingen att de ansåg att expertskatten hade gynnat svensk konkurrenskraft.

Det påstås ibland att expertskatten används flitigt av idrottsklubbar, något som Skatteutskottet valde att undersöka genom att skicka en enkät till ett antal ishockeyklubbar. Enkäten visade att expertskatten används men kunde inte bekräfta att idrottsklubbarna är de största användarna av expertskatten. Skatteutskottet framhåller att utvärderingen försvårades av att Forskarskattenämnden endast i begränsad utsträckning redovisar uppgifter om ansökningarna, som till exempel antal och utfallet av ansökningarna om skattelättnader. Utskottet hänvisar till Danmarks motsvarighet till expertskatten, vars redovisning är betydligt mer omfattande och där registerdata gjorts tillgängliga för utvärderingar. Utskottet menar att det vore värdefullt om svenska registerdata kring expertskatten utvecklades för att kunna redovisa mer detaljer.

2.2 Internationella studier

Ofta hänvisas till den internationellt uppmärksammade studien av Kleven m fl. (2014) som är en utvärdering av den danska expertskatten. Studien visar att den danska expertskatten hade starka effekter på inflödet av höginkomsttagare till Danmark. Forskarna menar att antalet utlänningar med höga inkomster dubblerades under några år, vilket har ökat de danska skatteintäkterna.

Ett flertal studier undersöker effekten av förmånliga skattesystem för att locka högkvalificerade individer till ett land eller att attrahera återvändare. En del studier undersöker även skattekonkurrens mellan olika länder.¹³

Nedan har vi valt att beskriva tre studier som har studerat effekter av Danmarks och Nederländernas skattenedsättning för nyckelpersoner och forskare. Båda länderna har motsvarande vår svenska expertskatt. Nedan beskrivs respektive studies metod och tillgång till data.

¹³ Bassetto J, Ippedico G (2023) Can Tax Incentives Bring Brains Back? Tax Schemes and High-Skilled Migration in Italy.

Flamant E, Godar S, Richard G (2021) New Forms of Tax Competition in the European Union: an Empirical Investigation.

Akcigit U, Baslandze S, Stantcheva S (2016) Taxation and the International Mobility of Inventors.

2.2.1 Tre relevanta studier

Den första studien analyserar effekterna av inkomstbeskattning på internationell migration och inkomster för höginkomsttagare i Danmark (Kleven et al., 2014). År 1992 införde Danmark ett skattesystem som erbjöd en reducerad, fast inkomstskattesats på 30 procent för utländska nyckelpersoner och forskare. Detta var betydligt lägre än den vanliga progressiva inkomstskatten för höginkomsttagare, som hade en genomsnittlig skattesats på 55 procent och som högst 68 procent¹⁴. Skattenedsättningen kunde användas under totalt 36 månader (3 år), därefter återgick beskattningen till de vanliga skattesatserna. Till skillnad från Sverige omfattades alla medborgare, inklusive danska medborgare, av systemet så länge de hade bott utomlands i minst tre år. Ett andra krav var att minst två tredjedelar av arbetet skulle utföras från Danmark, och det tredje kravet angav att om arbetstagaren inte var forskare, måste den årliga löneinkomsten vara över en tröskel för att vara berättigande¹⁵.

Studien fokuserar på effekten av skattesystemet på utländska inkomsttagare, med undantag för effekterna på forskare. Data som används i studien baseras på administrativa data som inkluderar skatte- och löneuppgifter för alla boende i Danmark, med information om inkomster, skattevariabler, arbetsmarknadsvariabler, socio-demografiska variabler på årsbasis samt uppgifter om bosättning och migration. För att uppskatta effekten av migration använde författarna en metod som kallas "Difference in difference", där två kontrollgrupper introducerades; individer med inkomster mellan 80 och 90 procent av tröskelvärdet och mellan 90 och 99 procent. Samma metod används även för att uppskatta effekten av skattesystemet på löneinkomster, men här består kontrollgruppen av individer med inkomst mellan 80 och 95 procent av tröskelvärdet, medan den behandlade gruppen består av inkomsttagare över 105 procent av tröskelvärdet. Det är värt att notera att den behandlade gruppen inte består av individer som faktiskt beviljats skattelättnader enligt systemet, utan de som är berättigade till det. Detta kallas "avsedd att behandla" (intent to treat).

Detta är en intressant ansats att överväga för del 2 i vår kommande studie, med tanke på vissa variationer i genomförandet och tolkningen av resultaten som uppstår på grund av skillnader i kontexten. Specifikt i Danmark, till skillnad från Sverige, introducerades skattenedsättningen direkt med en inkomströskel för berättigande, vilket innebär att variationen handlar om jämförelsen mellan ingen skattenedsättning - och skattenedsättning. I Sverige handlar variationen om skattenedsättning utan tröskel – och skattenedsättning med tröskel.

Den andra studien undersöker i vilken utsträckning en skattenedsättning påverkar internationell rörlighet och löner för kvalificerade invandrare i Nederländerna¹⁶. År 2001 infördes ett skattesystem som tillät att 30 procent av inkomsten kunde undantas från

¹⁴ År 1995 sänktes skattesatsen inom systemet ytterligare till 25 procent, men en arbetsgivaravgift på 8 procent infördes, vilket i praktiken behöll den totala skattesatsen för de som var inkluderade i systemet runt 30 procent

¹⁵ Tröskeln ligger mellan det 99,2:a och 99,4:e percentilen i fördelningen av löneinkomster i Danmark och den motsvarar 103 000 euro år 2009

¹⁶ Timm, Giuliadori & Muller (2022). "Tax Incentives for High Skilled Migrants: Evidence from a Preferential Tax Scheme in the Netherlands"

beskattning under en specifik period¹⁷. För att beviljas skattebefrielse måste arbetstagaren besitta viss specifik expertis som ansågs vara bristfällig på den nederländska arbetsmarknaden, enligt en lista över sju yrken¹⁸. Ett krav som lämnade utrymme för kvalitativ bedömning. Ett andra krav infördes där den sökande skulle ha bott utomlands under majoriteten av två år före invandringen. År 2012 genomfördes en reform som innebar att en inkomst över 35 000 euro per år för anställda över 30 år ersatte listan över berättigade yrken. Över denna tröskel kan all bruttoinkomst som överstiger tröskeln och upp till 30 procent av bruttoinkomsten betalas ut som skattefri ersättning. Varaktigheten för nedsättningen minskades också från 10 till 8 år. Forskare är undantagna från tröskelkriteriet eftersom de alltid kvalificerar för skattereglerna.

Precis som i Danmark fokuserar studien på effekten av skattesystemet på utländska inkomsttagare, med undantag för forskare. Studien använder befolkningsomfattande administrativa data från Statistik Nederländerna, som inkluderar information om migrationsrörelser, sysselsättning, inkomst och hushållskaraktiska. Dessa data kombineras även med information från det nederländska finansdepartementet gällande individens förmånsläge för skattereduktionen. Dock fokuserar analysen på avsikten att behandla och tar inte hänsyn till faktiskt deltagande i nedsättningen (används endast i beskrivande syfte). Författarna har också valt en "Difference in difference"-ansats, men kontrollgruppen består av invandrare med inkomster långt under tröskelvärdet (50–90 procent), eftersom dessa troligtvis inte påverkas av regeln varken före och efter reformen 2012. Eftersom individerna i kontrollgruppen vida överstiger dem i behandlingsgruppen, delar forskarna upp kontrollgruppen i flera mindre grupper för att matcha storleken på den behandlade gruppen.

Detta är också en relevant studie eftersom införandet av expertskatten i Nederländerna är likartat med införandet i Sverige. I Timm et al, studie¹⁹ och en potentiell kommande studie från Tillväxtanalys är fokus på påverkan av införandet av ett tröskelvärde för immigrationen. Dock skiljer sig sammanhangen åt; eftersom tröskelvärdet på 35 000 euros uppfylls av närmare en tredjedel av alla arbetande invandrare i Nederländerna under den observerade perioden, vilket innebär att den nederländska studien uppskattar inkomstelasticiteten baserat på ett brett lönespann inom inkomstfördelningen.

Den tredje studien av Malchow-Møller et al²⁰ undersöker effekten av skattelättnader för höginkomsttagare i Danmark på företagsproduktivitet, mätt i termer av genomsnittliga löner. Författarna till studien sammanställde data från register såsom Företagsstatistikregistret som innehåller årlig information om företagskaraktiska såsom branschtillhörighet, antal heltidsanställda, försäljning och exportvärden. Detta register matchades med Integrerad Databas för Arbetsmarknadsforskning och inkomstregister

¹⁷ Skattenedsättningen innebär även befrielse från förmögenhetsskatt på utländska tillgångar, men detta är inte relevant eftersom förmögenhetsskatten avskaffades i Sverige den 1 januari 2007

¹⁸ Occupations as: top managers on international firms, scientists with specific knowledge, product specialists, teachers in international schools, foreign employees of international institutions, foreign and middle/senior employees who are posted abroad as a results of mandatory company rotation, "other"

¹⁹ Timm, Giuliadori & Muller (2022). "Tax Incentives for High Skilled Migrants: Evidence from a Preferential Tax Scheme in the Netherlands"

²⁰ Malchow-Møller et al., 2019 DO Foreign Expert Increase the Productivity of Domestic Firms?

hos Danmarks Statistik för att erhålla individnivå (anställd) karaktäristika såsom ålder, kön, medborgarskap, arbetsmarknadserfarenhet, anställningstid, utbildning och lönenivå

För att utvärdera effekten av att anställa utländska experter på företagsproduktivitet använde författarna en matchad Difference in difference MDID) metod.

Behandlingsgruppen innehåller företag som har i) observerats i minst fem på varandra följande år, t-2, t-1, t, t+1, t+2, ii) de anställer inte utländska experter under åren före t, och iii) de har minst en anställd som är berättigad till skattesystemet för utländska forskare och nyckelpersoner under år t.

Kontrollgruppen i studien konstruerades med hjälp av en propensity score-metod, där företag i behandlingsgruppen matchades utifrån flera kritiska faktorer: i) För det första anställer också företag i kontrollgruppen nya experter, men dessa är lokala experter istället för utländska. ii) För det andra beaktar matchningsprocessen löner för både utländska och inhemska experter. iii) För det tredje matchas företagen också utifrån företagsspecifika efterfrågechocker. Detta innebär att analysera varje företagsförsäljning efter produktkoder och förändringar i efterfrågan på internationella marknader från FN:s handelsstatistik. iv) Slutligen matchar författarna företag baserat på deras ursprungliga genomsnittliga löneökning, vilket tas som en indikator på historiska produktivetsförändringar i företaget och en prediktor för framtida exogena produktivetsförändringar.

Såvitt vi vet är detta den enda studien som utvärderar effekten av skattesystemet på företagsnivå. Behandlingsgruppen baseras återigen på individer som är utlänningar och berättigade till behandlingen (avsett att behandla). Det är anmärkningsvärt att studien använder löneökningar som en proxy för produktivitet, då författarna är begränsade av tillgängliga data som hindrar dem från att konstruera total faktorproduktivitet.

2.3 Möjligheten att kunna genomföra en effektutvärdering

Dessa tre studier ger bild av hur skattesystemets utformning och specifika skattnedsättningar kan påverka internationell migration och löner för höginkomsttagare och kvalificerade invandrare. De belyser vikten av att analysera både kortsiktiga och långsiktiga effekter av skattepolitik och dess inverkan på internationell arbetskraftsrörlighet.

Sammantaget är data som används i ovanstående studier tillgänglig hos Tillväxtanalys. För en effektutvärdering av skattnedsättningens påverkan på nyckelpersoner, som en anpassad replikering av tidigare studier av Timm et al.²¹ och Kleven et al.²², krävs en fokusering på 'avsikten att behandla'. I denna kontext kommer migrationsdata från IFDB-databasen att utgöra grunden för analysen. Det vill säga att det är möjligt att genomföra en upprepning av ovanstående studier på svenska data. Genom att så nära som möjligt följa metodiken i dessa studier, samtidigt som justeringar görs för de olikheter som förekommer i det svenska sammanhanget, kan en detaljerad analys genomföras som

²¹ Timm, Giuliadori & Muller (2022). "Tax Incentives for High Skilled Migrants: Evidence from a Preferential Tax Scheme in the Netherlands"

²² Kleven HJ., C Landais, E Saez, EA Schultz (2014) Migration and wage effects of taxing top earners: evidence from the foreigners' tax scheme in Denmark

bidrar till att förstå hur skattesystemet påverkar migration och inkomst hos dessa individer.

När det gäller utvärderingar som rör företagsproduktivitet, kan data från IFDB-databasen (FEK) databasen kunna matchas med information som erhålls från Forskarskattenämnden. Denna kombination av data kommer att ge en djupare förståelse för hur skattelättnader påverkar företagens prestanda och produktivitet. Metoderna som används skulle behöva justeras för att ta hänsyn till de olika skattesystemen i Sverige jämfört med Danmark och Nederländerna.

3. Forskarskattenämnden

Det är Forskarskattenämnden som tar emot och beslutar huruvida den sökande har rätt till skattenedsättningen²³. Forskarskattenämnden är en s.k. nämndmyndighet.²⁴ I nämnden ingår sex ordinarie ledamöter och fem personliga ersättare, alla utses av regeringen. Ordföranden, vice ordföranden och ersättaren för vice ordföranden ska vara skatteexperter. Övriga ledamöter och ersättare ska ha särskild insikt i frågor som rör företagsledning, forskning eller produktutveckling.

3.1 Grundförutsättningar som måste uppfyllas

Arbetstagaren får **inte** vara svensk medborgare, bott eller vistats stadigvarande (sex månader) i Sverige under de fem senaste kalenderåren. Avsikten ska vara att arbetstagarens vistelse i Sverige ska pågå i högst fem år²⁵. Arbetsgivaren ska höra hemma i Sverige eller i ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige²⁶. Och ansökan **måste** ha kommit in till FSN senast tre månader efter att arbetet i Sverige har påbörjats.

Ansökan

Både arbetsgivare och arbetstagare kan söka men det räcker att en gör det. Ansökan kan även göras genom ombud. Ansökan ska vara skriftlig och gälla en viss arbetstagare och en viss arbetsgivare. Det finns särskilda ansökningsblanketter, men det är inget tvång att ansöka via ansökningsblankett utan det går bra bara ansökan är skriftlig.

Två sökalternativ för skattenedsättningen

Skattelättnad på *grund av månadslönens storlek* oberoende av arbetsuppgifter, utbildningsnivå och liknande som infördes 2012. Det är bruttolön som räknas och måste vara två gånger prisbasbelopp för ansökningsåret²⁷. Ingen hänsyn till kostnadsersättningar eller andra förmåner där det inte framgår av avtal hur hög ersättningen är varje månad (t ex bonus). I ansökan ska anställningsavtalet bifogas.

Skattelättnad på *grund av arbetsuppgifter, utbildningsnivå och erfarenhet* blir endast aktuellt om månadslönen understiger två prisbasbelopp. Kompetens och arbetsuppgifter bedöms av nämnden utifrån rollen som expert, forskare eller annan nyckelperson i lagens mening.

²³ Enligt bestämmelser om skattelättnader för utländska arbetstagare 11 kap. 22–23 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

²⁴ De delar kansli med Skatterättsnämnden som är en myndighet under Finansdepartementet som meddelar bindande förhandsbesked i skattefrågor. företag eller en privatperson i förväg eller inför kommande redovisningsperioder få ett rättsligt bindande besked om de skatterättsliga konsekvenserna av en transaktion. Möjligheten att få förhandsbesked är tänkt för svårare skattefrågor, dvs. frågor där svaret inte omedelbart kan läsas ut av lagtext eller praxis. Ett annat syfte med förhandsbesked är att det ska komma fram prejudikat på skatteområdet. www.skatterattsnamnden.se

²⁵ Från och med den 1 januari 2024 utvidgas tidsgränsen ytterligare till 7 år och tillämpas för vistelser i Sverige som påbörjas efter den 31 mars 2023.

²⁶ Definitionen av fast driftställe 2Kap. 29§ IL

²⁷ Prisbasbeloppet räknas fram av SCB på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget enligt bestämmelserna i socialförsäkringsbalken (2010:110). År 2023 vad det 52 500 kronor. (52500x2=105 000 kr/mån)

Expert: specialistuppgifter med inriktning på kompetensnivå som innebär betydande svårigheter att rekrytera inom Sverige. Arbetet måste förutsätta en hög grad av specialisering eller ovanlig inriktning. Ofta inom tekniskt avancerat och kunskapsintensivt område. Nämnden gör en helhetsbedömning utifrån inlämnade dokument och information.

Forskare: ska ha kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med inriktning eller kompetensnivå så att det är svårt att rekrytera inom Sverige. Måste bedriva självständig forskning på viss nivå. Bör ha utvecklat sin forskningskompetens under 1–2 år efter doktorsexamen.

Annan nyckelperson: ska ha företagsledande uppgifter (motsvarande uppgifter som en VD har) eller nyckelpositioner i ett företag. Vid ansökan ska arbetsuppgifter, samt arbetstagarens kompetens beskrivas så att nämnden kan få en god överblick över behov och företagets organisation.

Det kan förekomma att en person som har blivit beviljad skattelättnad (3–5 år) byter arbetsgivare i Sverige under den perioden. Personen kan få skattelättnad även i den nya anställningen. En ny ansökan ska skickas in till nämnden. Ny arbetsgivare räknas även om anställningen övergår till ett annat bolag inom samma koncern. Det nya arbetet måste följas direkt på det tidigare och vistelsen får ej pågå längre än fem år, räknat från ankomsten till Sverige.

Beslutsprocess²⁸

Handläggningstiden beror bland annat på om ansökan om skattelättnaden grundas på ersättningsnivå eller arbetsuppgifter och kompetens. Ansökningar baserad på *ersättningsnivå* (lön) hanteras genom ett förenklat förfarande. Där Forskarskattenämndens ordförande eller vice ordförande ensam fattar beslut, efter att ärendet förberetts inom nämndens kansli. Handläggningstid för dessa ansökningar är cirka 4–6 veckor.

Det är en något längre handläggningstid för de ansökningar som är baserad på *arbetsuppgifter och kompetens* då de avgörs av Forskarskattenämnden i sin helhet efter föredragning av kansliets handläggare (ordinarie förfarande). Nämnden sammanträder normalt sju gånger om året vilket innebär en handläggningstid på cirka 4–8 veckor.

Överklagan

Både arbetstagare och arbetsgivare kan överklaga Forskarskattenämndens beslut vilket även Skatteverket kan göra. Överklagan ska ha inkommit inom 3 veckor efter beslut och ska ske skriftligt till Förvaltningsrätten i Stockholm.

²⁸ <https://forskarskattenamnden.se/ansoka/ansokningsprocessen.4.14dfc9b0163796ee3e7785da.html>

3.2 Inkomna och beslutade ansökningar 2001–2021

I Tabell 1 nedan visas uppgifter från Forskarskattenämnden. Tabellen redogör för antalet inkomna ansökningar till Forskarskattenämnden för åren 2001–2021. Nämnden har inget uppföljningsansvar men redovisar totalt antal ansökningar och antal och andel ärenden som är ansökta utifrån lönekriteriet. Möjligheten att ansöka om skattenedsättning på lönegrund infördes 2012 och då sker i stort sett en fördubbling av antalet ansökningar till nämnden. De markerade åren 2005–2019 är de år som Tillväxtanalys har data från både SKV och FSN. Den inkodade data från FSN redovisas i kapitel 4

Tabell 1 Inkomna ansökningar till FSN för åren 2001–2021

År	Ansökningar		Vara av ansökningar på lönegrund (E-ärenden)	Andel ärenden på lönegrund (E-ärende)
2001	1 391			
2002	479			
2003	418			
2004	405			
2005	451			
2006	418			
2007	488			
2008	521			
2009	436			
2010	412			
2011	663			
2012	834		494	59%
2013	833		557	67%
2014	835		490	59%
2015	994		504	51%
2016	838		406	48%
2017	975		538	55%
2018	1 042		585	56%
2019	1 127		670	59%
2020	965		590	61%
2021	1 431		708	49%
Summa	15 956		5542	87%

Källa: Forskarskattenämnden

Statistiken ger enligt Forskarskattenämnden endast en övergripande bild av antalet ärenden. Det totala antalet ansökningar innebär inte att nämnden fattat beslut i samma antal ärenden. Det beror dels på att inte alla ansökningar avgörs samma kalenderår som de kommer in, dels på att antalet ansökningar inkluderar även återkallade ansökningar samt kan innehålla dubbelregistreringar och andra fel. Att en ansökan har gjorts på lönegrund innebär inte heller alltid att ansökan bedöms enligt denna grund eller beslutas med det förenklade förfarandet enligt 4 § andra stycket lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden. Ansökningar på både lönegrund och övriga grunder kan under handläggningen ändra karaktär (ny grund för beslut)

I Tabell 2 visas antalet bifallna ansökningar på lönegrund som beslutats enligt förenklat förfarande. Även denna statistik ger bara en ungefärlig bild av skattelättnader på lönegrund. Hänsyn tas med andra ord inte till att ansökningar kan ha ändrat karaktär (se ovan). Beslut om lönegrund kan också föredras i nämnden istället för att beslutas genom det förenklade förfarandet (samtliga avslag men även vissa principiella eller tveksamma frågor som medför bifall).

Tabell 2 Avgjorda ärenden med förenklat förfarande (kategori Lön) bifall 2012–2023

År	Antal ansökningar	Andel av E-ansökningar
2012	438	89%
2013	408	73%
2014	402	87%
2015	444	88%
2016	398	98%
2017	511	95%
2018	526	90%
2019	612	91%
2020	517	88%
2021	605	85%
2022	613	89%
2023	703	95%
Summa	6 177	89%

Källa: Forskarskattenämnden

I Tabell 3 ser vi antalet beslut som tagits totalt per år avseende på lönegrund och övriga grunder. Statistiken avser antalet beslut och inte personer. Personer kan förekomma med flera ärenden, t.ex. vid byte av arbetsgivare. Beslut om avskrivning efter återkallelse m.m. ingår inte i statistiken.

Tabell 3 Antal beslut och utfall från FSN för åren 2001–2021

År	Beslut	Bifall	Avslag	Formella skäl	Andel		
					Bifall	Formella	
2001	505	349	156		69%	Formella/avslag	Formella/ärenden
2002	1063	534	529		50%		
2003	461	214	247		46%		
2004	414	240	174		58%		
2005	432	239	193		55%	Formella/avslag	Formella/ärenden
2006	436	254	182		58%		
2007	423	248	175		59%		
2008	466	270	196		58%		
2009	564	314	250	71	56%	28%	13%
2010	351	218	133	25	62%	19%	7%
2011	639	398	241	50	62%	21%	8%
2012	886	679	207	50	77%	24%	6%
2013	778	658	120	26	85%	22%	3%
2014	795	631	164	33	79%	20%	4%
2015	909	712	197	40	78%	20%	4%
2016	788	589	199	41	75%	21%	5%
2017	944	740	204	30	78%	15%	3%
2018	995	786	209	34	79%	16%	3%
2019	1 124	918	206	32	82%	16%	3%
2020	1 022	853	169	33	83%	20%	3%
2021	1 062	873	189	33	82%	17%	3%

Källa: Forskarskattenämnden

Formella /avslag = Andelen avslag på formella skäl i förhållande till alla avslag

Formella /ärenden = Andelen avslag på formella skäl i förhållande till alla beslut

4. Vilka har ansökt om expertskatt?

I detta avsnitt beskrivs den insamlade statistiken från Forskarskattenämnden. Kapitlet är indelat i två delar där vi går igenom antal ansökningar, beslut och avslag för de två ansökningskategorierna. I del två kopplar vi på IFDB databasen för att kunna beskriva i vilka branscher och regioner företagen finns som anställt personer med expertskatt. Merparten av figurerna beskriver de som fått bifall och i bilaga 5 visas fördelningen av avslagen.

Som beskrivits i inledande kapitel 1.3.3 omfattas forskarskattenämnden av absolut sekretess och har inte något formellt uppföljningsansvar. Alla ansökningar och beslut finns endast i pappersform. Tillväxtanalys har under första halvåret 2023 kodat in information i beslut och ansökningar för åren 2005 till 2019 i en databas. Totalt kodades 10 644 beslut in och nästan lika många ansökningar. Cirka 500 ansökningar använde ej Forskarskattenämndens blanketter eller var felkodade. Vilket innebär att det är 10 069 observationer för åren 2005–2019 som utgör underlag för detta kapitel.

I kapitel 3 finns beskrivning av de två kategorier som arbetstagaren eller arbetsgivaren kan söka i. Kategorin Kompetens som handlar om individens arbetsuppgifter, utbildningsnivå och erfarenhet har funnits sedan starten och är uppdelad i tre klasser, nyckelperson, expert eller forskare. Den andra kategorin som infördes 2012 utgår från individens lön och innebär att en individen som söker expertskatt och har en månadslön som är 2 x prisbasbeloppet²⁹ är berättigad skattenedsättning. Här görs ingen bedömning av kompetens, arbetsuppgifter, utbildning eller erfarenhet.

I Tabell 4 visas hur ansökningarna till Forskarskattenämnden fördelas på de två kategorierna. Kategorin Kompetens stäcker sig över åren 2005–2019 medan kategorin för lön/ersättning den så kallade beloppsregeln infördes först 2012 och stäcker sig endast över åren 2012–2019.

Tabell 4 Fördelning av antal ansökningar

Tidsperiod	Spår	Antal ansökning	Bifall (procent)
2005–2019	Kompetens	5 855	59
2012–2019	Lön/Ersättning	4 214	94
	Totalt	10 069	

Källa: Tillväxtanalys

4.1.1 Kategori Kompetens – ansökan utifrån arbetsuppgifter, utbildningsnivå och erfarenhet

Nedan ges en beskrivning av totalt antal sökande till kategorin Kompetens där tidsperioden är åren 2005–2019. I Tabell 5 är kategori Kompetens uppdelad i ansökningsgrupperna nyckelperson, expert och forskare. Här kan det dock finnas en överrepresentation för nyckelpersoner då Tillväxtanalys valde att göra en prioriterings-

²⁹ Prisbasbeloppet räknas fram av SCB, se <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-konsumtion/konsumentprisindex/konsumentprisindex-kpi/pong/tabell-och-diagram/prisbasbelopp/prisbasbelopp/> Eller se bilaga 4

ordning vid inkodning om inga eller fler alternativ var ifyllda i ansökan. Ordningen var: Nyckelperson, expert, forskare³⁰.

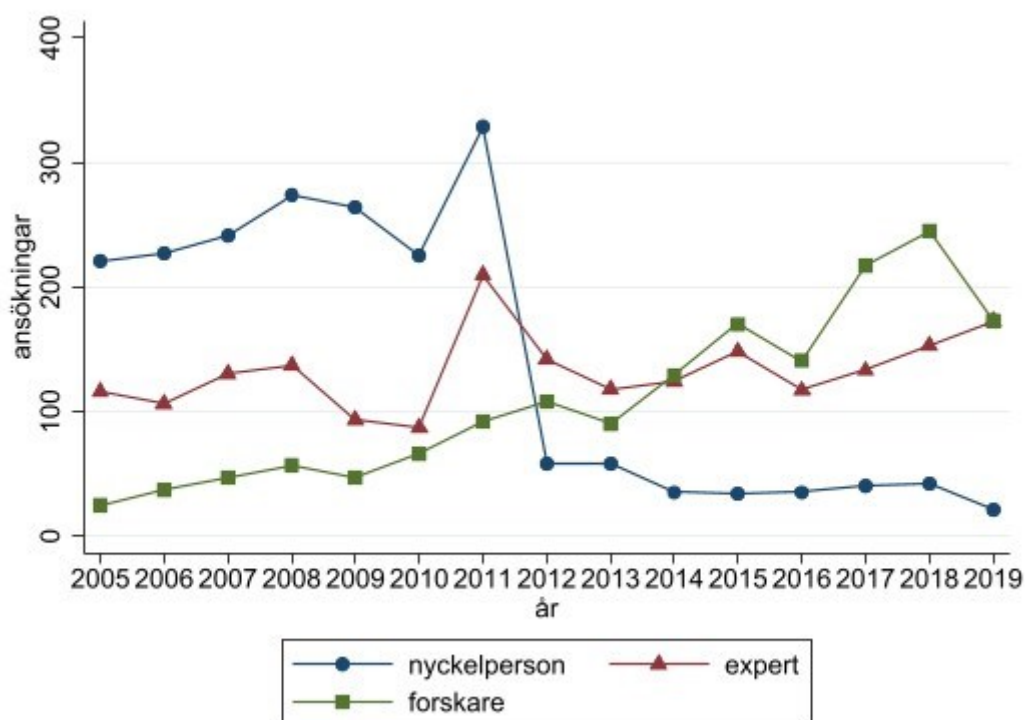
Tabell 5 uppdelning på antal och andel ansökningar för kategori kompetens

Tidsperiod	Underkategori till kompetens	Bifall		Avslag	
		Antal	procent	Antal	procent
2005 - 2019					
	Nyckelperson	1 422	41	767	32
	Expert	1 003	29	1 013	42
	Forskare	1 029	30	621	26
	Totalt	3 454	100	2 401	100

Källa: Tillväxtanalys

För att få en bättre bild över antal ansökningar över tid finns i Figur 1 en tidslinje över de olika delområdena. Här framträder en relativt stor minskning av antalet ansökningar för gruppen "nyckelperson" år 2012 då beloppsregeln infördes. Men det går även att se en ökning av antalet ansökningar för gruppen "forskare" från 2013.

Figur 1 Antal ansökningar uppdelat på nyckelperson, expert och forskare över tid 2005–2019

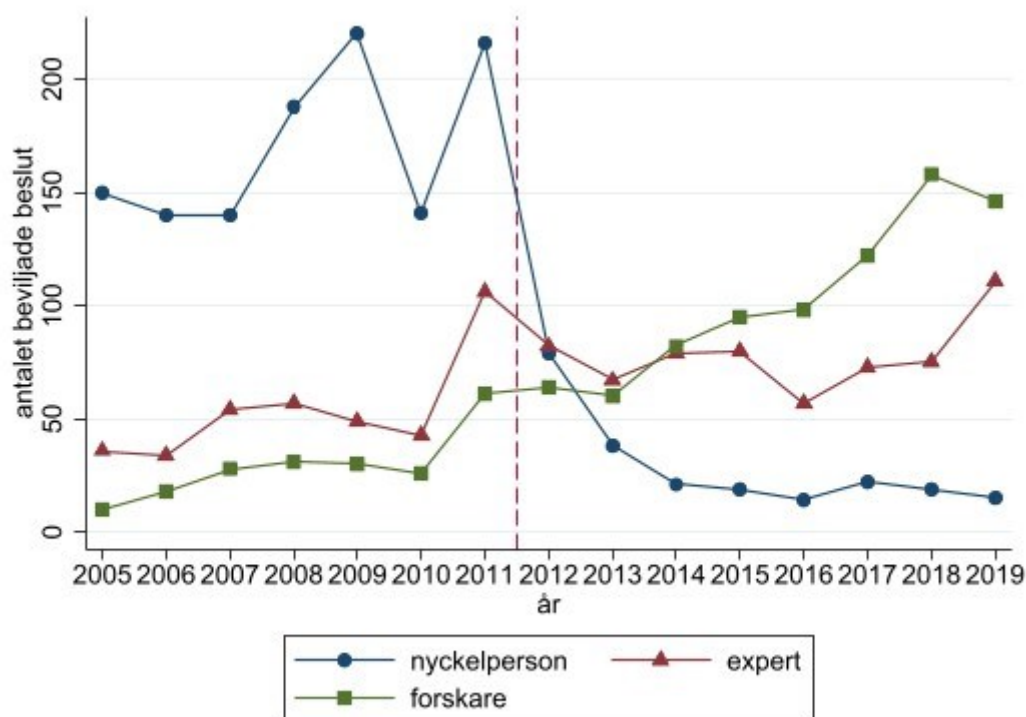

Källa: Tillväxtanalys

³⁰ Enligt FSN är cirka 20–25 procent av ansökningarna dubbelkryssade eller inte ifyllda alls. Vilket ger en viss osäkerhet i materialet.

I Figur 2 visas antalet beviljade beslut över tid för de tre kategorierna inom kompetens.

Figur 2 Beviljade beslut i kategorin kompetens 2005–2019

Källa: Tillväxtanalys

I Tabell 6 visas vilka nationaliteter som ansökt, enligt uppgifterna i ansökningarna. I tabellen finns fördelningen för sökande i *kategorin Kompetens* uppdelat på tre huvudgrupper. Övriga länder (3:e landsmedborgare), Norden samt för EU 28 plus Schweiz men exklusive Norden. Merparten av alla ansökningar kommer från individer som har uppgett ett nordiskt eller europeiskt medborgarskap.

Tabell 6 Nationalitet för sökande i kategori kompetens

Tidsperiod	Nationalitet	Bifall		Avslag	
		Antal	Procent	Antal	Procent
2005–2019					
	Övriga länder	1 016	29	869	36
	Norden	478	14	292	12
	EU28 utan nord ^(a)	1 960	57	1 240	52
	Totalt	3 454	100	2 401	100

(a) EU 28 + Schweiz.

Källa Tillväxtanalys

Nedbrutet på medborgarskap över de tio mest förekommande länderna sticker Tyskland och Storbritannien ut tätt följt av USA. De tre länderna står tillsammans för cirka 36 procent av alla sökande i kategori kompetens under perioden 2005–2019. I Tabell 7 nedan visas topp tio. I bilaga 6 visas de tio främsta nationaliteterna för respektive år 2005–2019.

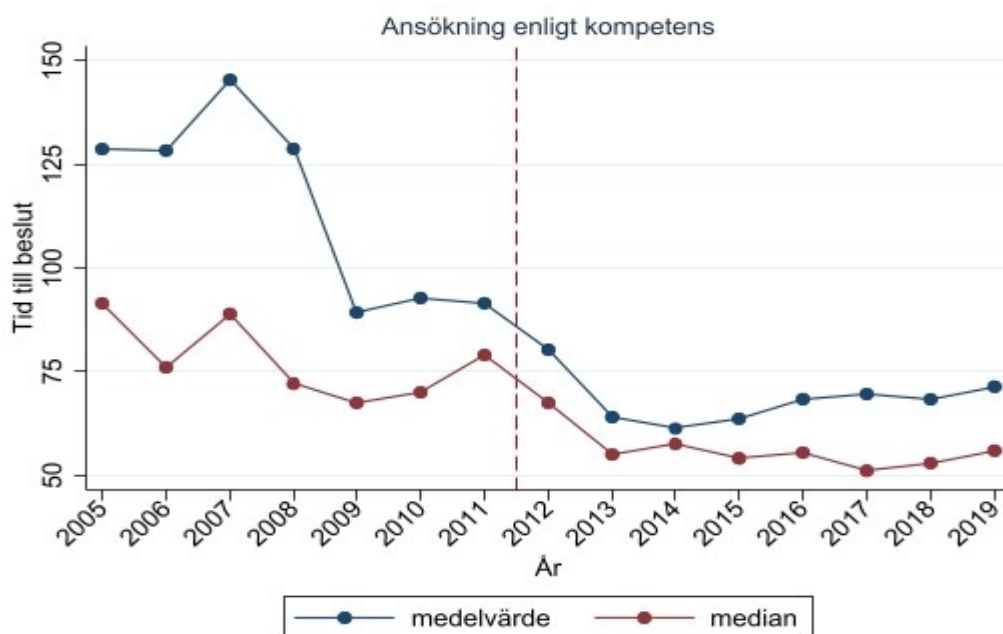
Tabell 7 De 10 främsta nationerna i kategorin kompetens 2005–2019

Tidsperiod	Nationalitet	Antal	Procent
2005–2019	Tyskland	506	15
	Storbritannien	404	12
	USA	296	9
	Frankrike	248	7
	Finland	201	6
	Nederländerna	173	5
	Danmark	167	5
	Italien	160	5
	Indien	95	3
	Spanien	93	3

Källa: Tillväxtanalys

I Figur 3 visas handläggningstid (dagar) för ansökningar under perioden 2005 och 2019. Antal dagar är redovisade som medelvärde och medianvärde. Beslut i denna kategori tas av Forskarskattenämnden i sin helhet, efter föredragning av kansliets handläggare (ordinarie förfarande). Nämnden sammanträder normalt sju gånger om året. Det är en relativt stor minskning av antal dagar till beslut runt 2012 när den nya kategorin för lön infördes.

Figur 3 Antal dagar till beslut i kategorin kompetens

Källa: Tillväxtanalys

4.1.2 Kategori Lön/ersättning

Nedan visas antal ansökningar för den nya beloppsregeln, det vill säga kategorin ersättning/lön, från 2012. I Tabell 8 visas totala antalet ansökningar mellan åren 2012 – 2019. Jämfört med Tabell 4 som redovisar kompetenskategorin, ger den nya kategorin, Ersättning, ökade bifallsprocenten på ansökningar då bedömningsgrunden förenklades.

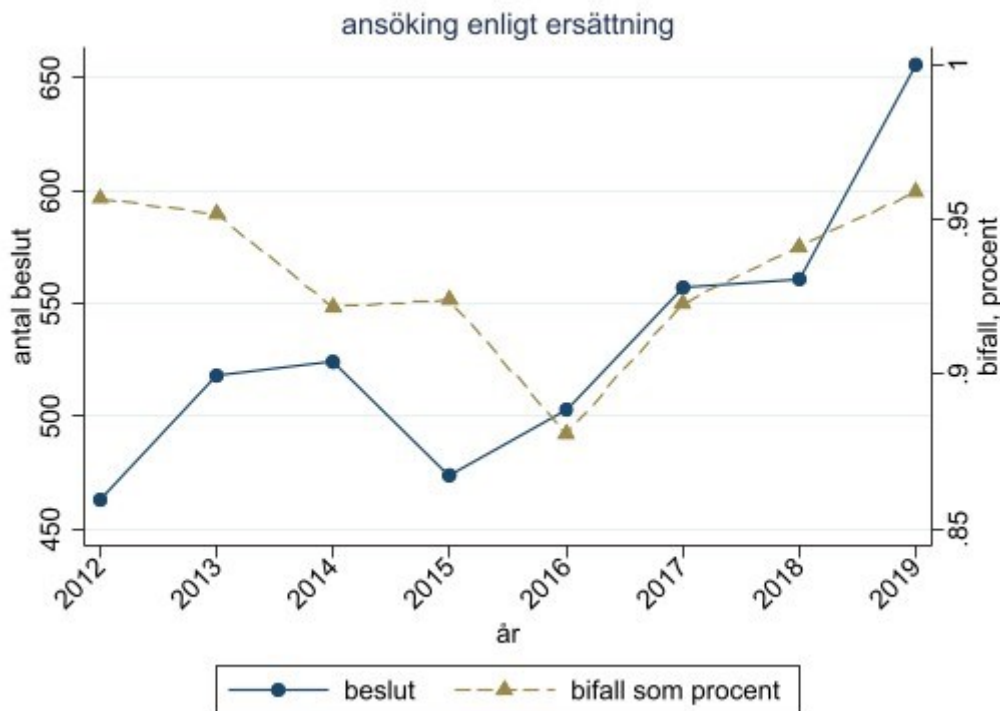
Tabell 8 Antal ansökningar i kategori Lön uppdelat på bifall och avslag 2012–2019

Tidsperiod	Beslut	Antal	Procent
2012–2019	Bifall	3 946	94
	Avslag	268	6
	Totalt	4 214	100

Källa: Tillväxtanalys

I Figur 4 ges en bild av antal beslut och bifall över tid. Den har varierat något över tid men ligger relativt högt under hela tiden.

Figur 4 Antal beslut och bifall i procent för kategori Lön

Källa: Tillväxtanalys

I Tabell 9 redovisas vilka nationaliteter som har sökt, enligt uppgifter som lämnats i ansökningsblanketten. I tabellen kan vi se både antal och procent för bifall och avslag. Nedan finns fördelningen för sökande i kategorin Lön uppdelat på tre huvudgrupper. Övriga länder (3:e landsmedborgare), Norden samt för EU 28 plus Schweiz men exklusive Noren. Även i denna kategori dominerar ansökningarna från individer med nordiskt- eller europeiskt medborgarskap.

Tabell 9 Nationalitet för sökande i kategori Lön

Tidsperiod	Region	Bifall		Avslag	
		Antal	Procent	Antal	Procent
2012–2019					
	Övriga länder	1 259	32	89	33
	Norden	677	17	34	13
	EU28 utan nordena ^(a)	2 010	51	145	54
	Totalt	3 946	100	268	100

(a) EU 28 + Schweiz

Källa: Tillväxtanalys

Även för denna kategori specificerar vi de tio länder som förekommer mest, enligt uppgifter i ansökan. I Tabell 10 nedan kan vi se att det är personer från Tyskland, Storbritannien och USA som dominerar. I jämförelse med kategori Kompetens skiljer sig nationaliteterna något i den nedre delen av tabellen. I bilaga 6 visas de tio främsta nationaliteterna för respektive år 2012–2019.

Tabell 10 De 10 främsta nationerna i kategorin Lön 2012–2019

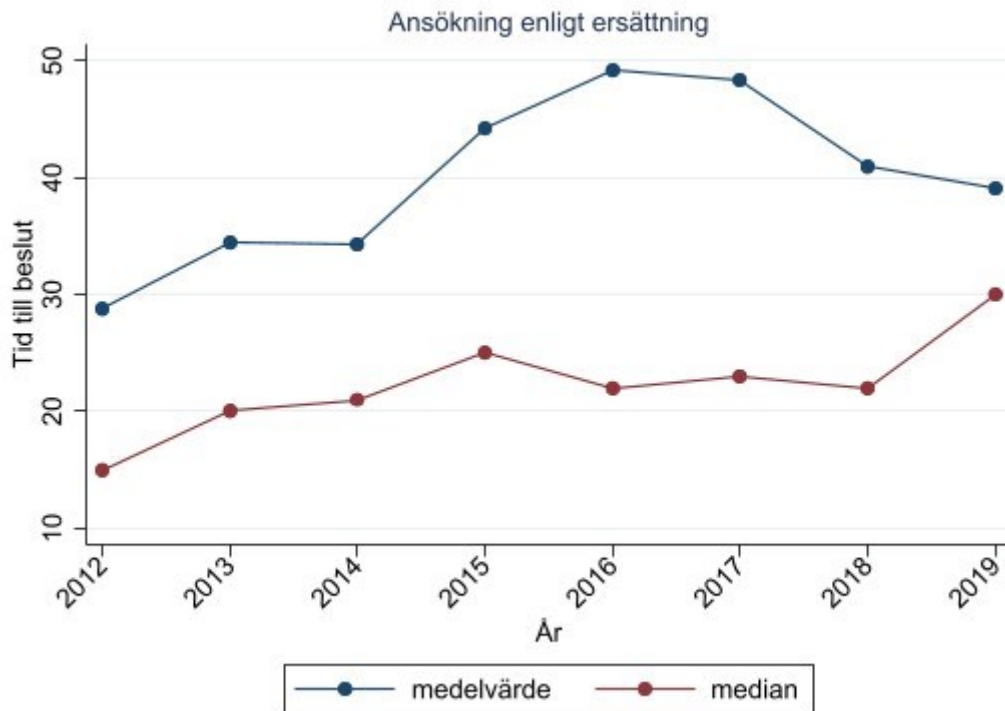
Tidsperiod	Nationalitet	Antal	Procent
2012–2019	Tyskland	567	14
	Storbritannien	447	11
	USA	426	11
	Finland	323	8
	Frankrike	250	6
	Danmark	217	6
	Nederländerna	148	4
	Kanada	126	3
	Kina	121	3
	Italien och Norge	120	3

Källa: Tillväxtanalys

Till sist i kategori Lön visas i Figur 5 antal dagar till beslut både som medelvärde och median³¹. När den nya kategorin började gälla, infördes även en förenklad beslutsprocess hos Forskarskattenämnden. Den innebär att Forskarskattenämndens ordförande eller vice ordförande ensam kan fattar beslut, efter att ärendet förberetts inom nämndens kansli.

³¹ Observera att skalorna är olika vid en jämförelse mellan kategorierna (figur 3 och 5)

Figur 5 Antal dagar till beslut i kategorin lön/ersättning

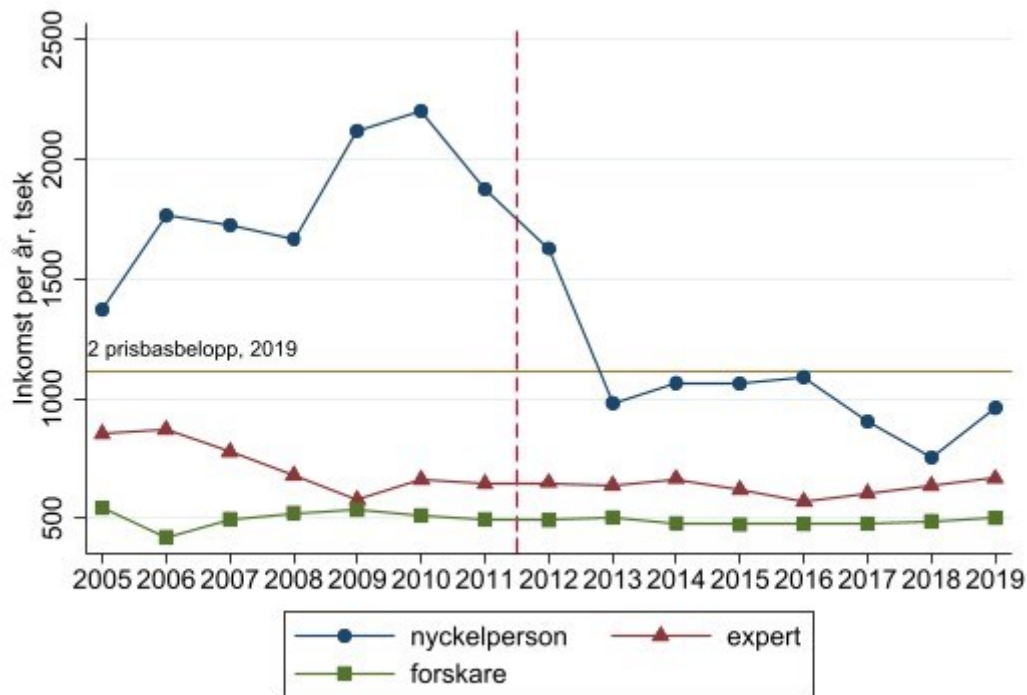

Källa: Tillväxtanalys

4.1.3 En illustration av inkomstuppgifter för expertskatten över tid

Båda kategorierna för skattenedsättningen ska bidra till samma mål, det vill säga stärka Sveriges internationella konkurrenskraft, och skapa incitament för internationella företag att välja Sverige för nyetableringar samt stimulera företag att förlägga eller behålla koncernledande funktioner som kräver utländsk personal i Sverige. Nedan i Figur 6 illustreras utvecklingen över tid genom att visa förändringen vid införandet av beloppsregeln (lön) 2012 för kategori kompetens. Den uppgivna inkomsten i ansökan är omräknad till medianvärde i 2019 års prisnivåer. Den markerade gula linjen är 2019 års gränsvärde, det vil säga två prisbasbelopp för år 2019 och utgör också kategori lön.

Figur 6 Inkomst per år omräknat till 2019 års prisnivå

Källa: Tillväxtanalys

4.1.4 Totalt antal beviljade ansökningar på branschnivå

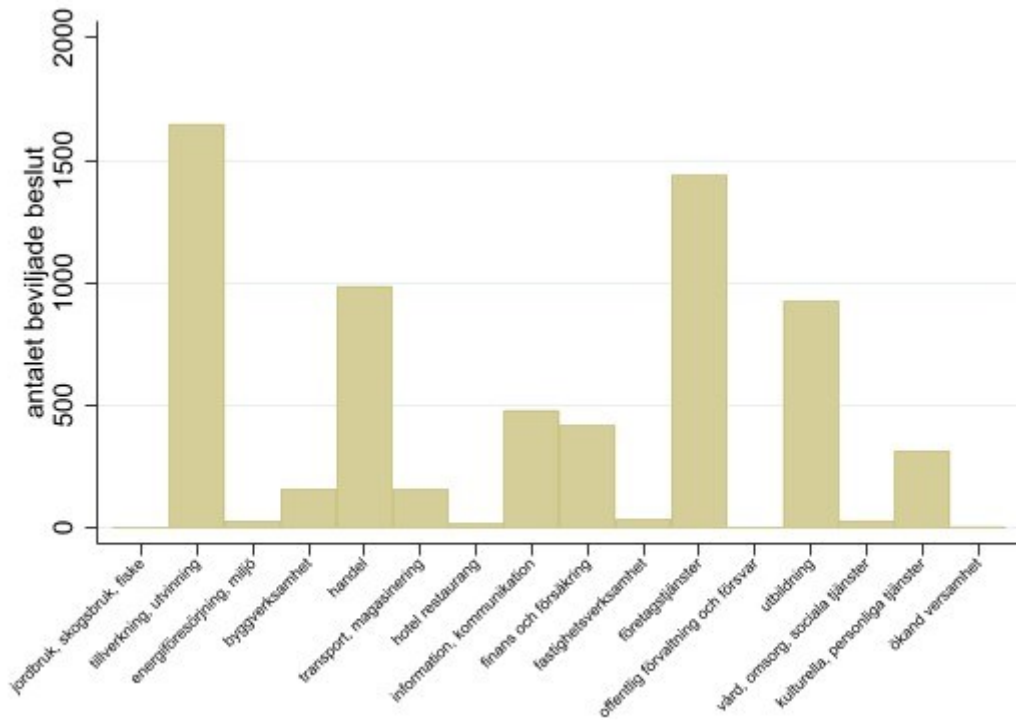
Till att börja med studerar vi företagens branschtillhörighet för de företag som fått bifall i tre figurer, enligt avdelningsnivå SNI 2007³². Då finans- och offentlig sektor inte finns tillgänglig i vår företagsdatabas (IFDB), användes i stället databasen LISA (Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier). Via individdata i LISA går det att härleda branschtillhörigheterna i alla branscher³³. I Figur 7 visas den totala fördelningen av de olika branscherna.

De dominerande branscherna är tillverkning och utvinning, företagstjänster, handel och utbildning. Men om branscherna delas upp i de olika kategorierna framkommer skillnader mellan dessa. Figur 8 åskådliggör fördelningen mellan branscher för kategori Kompetens för åren 2005–2019. Och till sist i Figur 9 är branschfördelningen för kategori Lön för åren 2012–2019

³² SNI = Standarden för svensk näringsgrensindelning en statistisk standard som används för att klassificera enheter som företag och arbetsställen. Se mer SCBs hemsida

³³ Det blir särskilt relevant för utbildningsbransch. Av 3 544 beviljade ansökningar, finns det 92 observationer som inte matchar mot LISA. Men, nackdelen med LISA är att data är utformade för att studera individers arbetsmarknadsprestationer, medan information kring företag är ganska begränsad.

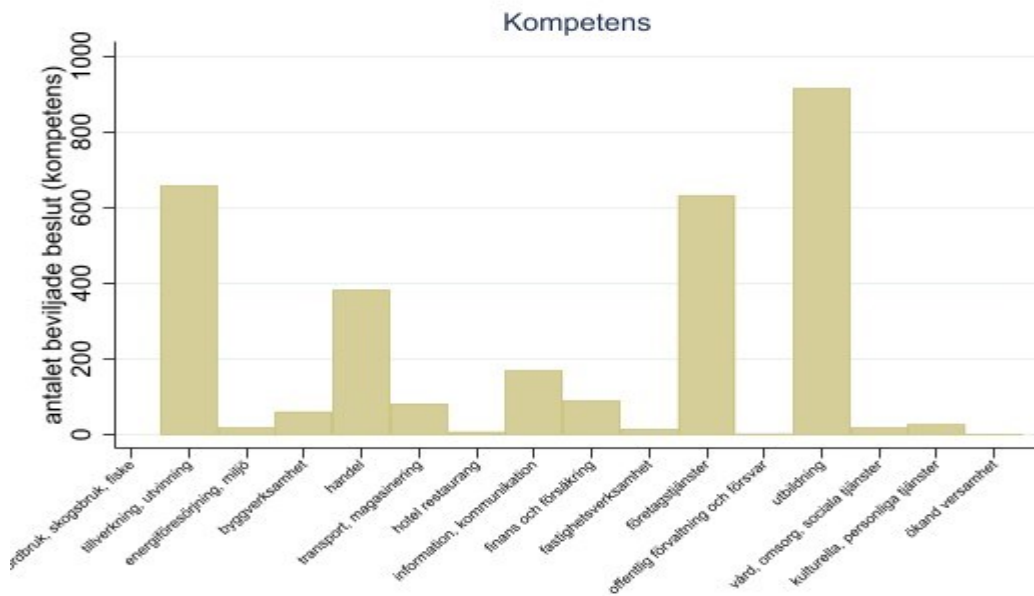
Figur 7 Branschfördeknig för företagen

Källa: Tillväxtanalys

Företagens branschfördelning i kategori Kompetens för åren 2005–2019

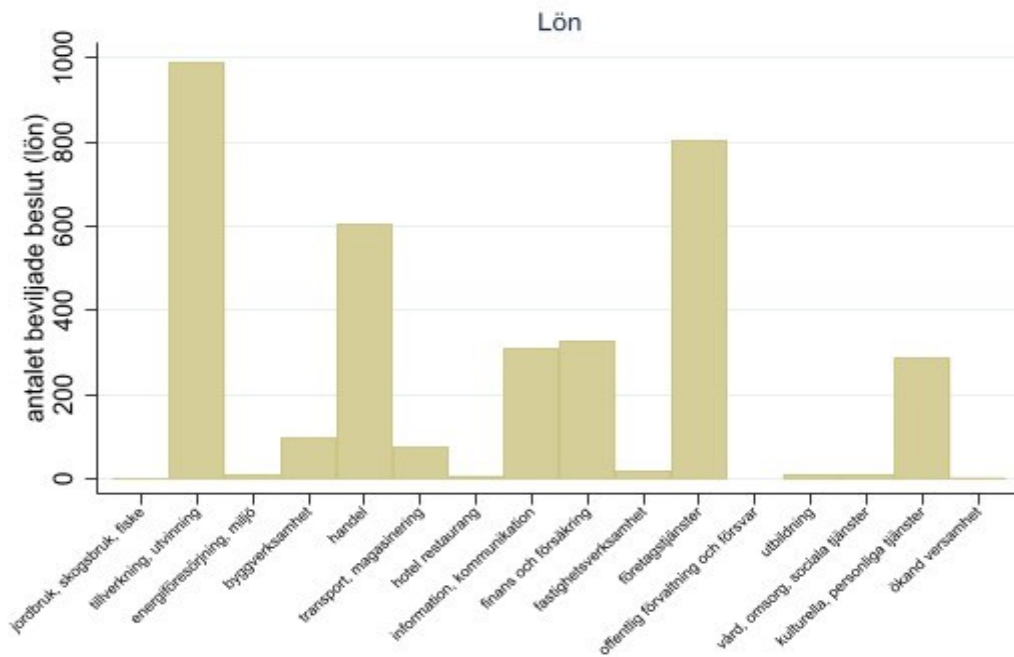
Figur 8 Branschfördelning för företag i kategori Kompetens

Källa Tillväxtanalys

I en jämförelse mellan kategorierna är det värt att notera är att *utbildning* som är relativt stor i kategorin Kompetens är betydligt mindre i kategorin Lön. Medan branscherna *tillverkning och utvinning* samt *kulturella, personliga tjänster* är större för kategori Lön. I bilaga 7 ges exempel på de tio främsta branscherna med bifall 2019.

Figur 9 Branschfördelning för företag i kategori Lön 2012–2019

Källa: Tillväxtanalys

4.2 I vilka branscher finns de företag som har anställda med beviljad expertskatt?

För att ta reda på vilka företag som har sökt expertskatt under åren har vi använt data från Tillväxtanalys individ och företagsdatabas, IFDB. Utgångspunkten är de 10 069 observationer som utgörs av ansökningar och beslut från Forskarskattenämnden³⁴. 375 av dessa saknar ett företagsorganisationsnummer (på ansökningsblanketten). Under perioden 2005–2019, har 9 574 ansökningar fått beslut. Vidare är det möjligt att företag också kan söka för flera individer samma år. Om vi fokuserar på beviljade företag, kvarstår 3 544 observationer (företag-år), vilket motsvarar 1 676 unika företag. Det är viktigt att notera att företagsuppgifter kring finansbolag eller organisationer som tillhör offentlig sektor inte finns i vår IFDB databas. Det innebär att analysen inte omfattar dessa två grupperna. Efter sammankoppling av data mellan FSN och IFDB är det 2 824 observationer som matchar, vilket motsvarar 1 417 unika företag.³⁵

I steg två (den kommande effektutvärderingen av expertskatten³⁶) ska vi utvärdera hur expertskatten påverkar dessa företag. För att undvika dubbelräkning i den beskrivande

³⁴ En observation = en ansökan och ett beslut.

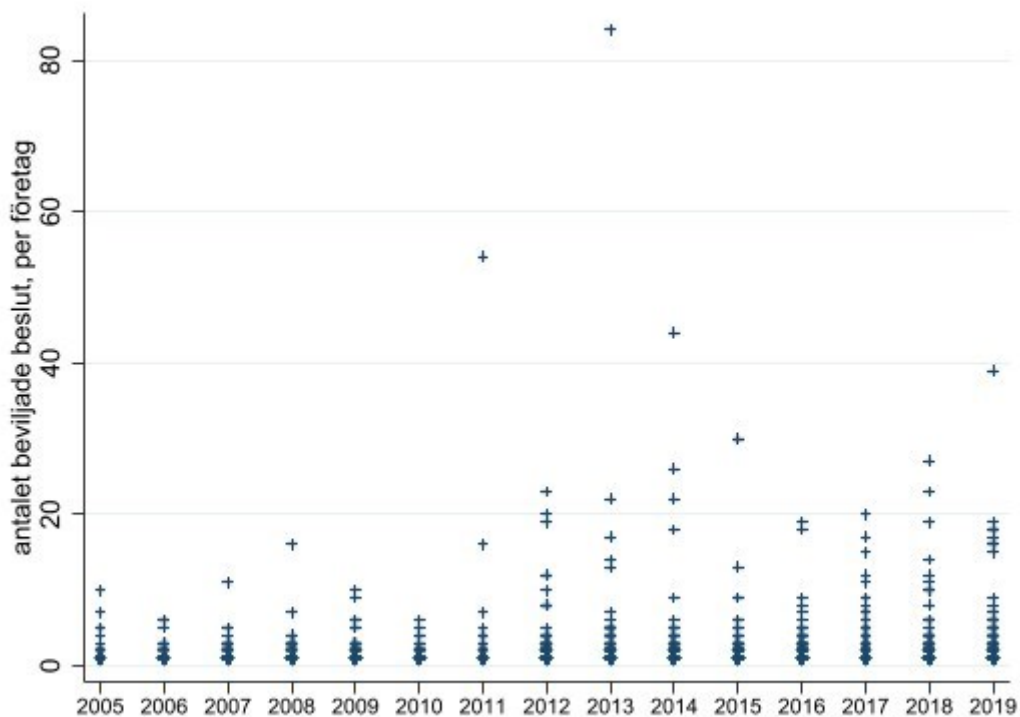
³⁵ Vår bortfall analys visar att de tappat företag eller organisationerna i stort kopplar till finanssektor eller offentliga sektor.

³⁶ Tillväxtanalys effektutvärdering kommer att publiceras i oktober 2024

statistiken för den grupp som fått expertskatt flera gånger mellan 2005–2019, använder vi uppgifter om när företagen fått expertskatt för första gången. Vår analys visar därför hur företagsegenskaper ser ut under det år de beviljades expertskatt.

Som nämndes i inledningen är det möjligt för både arbetstagaren och arbetsgivaren att söka om expertskatt. Det finns inte några begränsningar i antal arbetstagare med expertskatt per företag. Därför förekommer det företag som har flera individer med beviljade skattenedsättningar samma år. I Figur 10 visas fördelningen för företagen per år över tid.

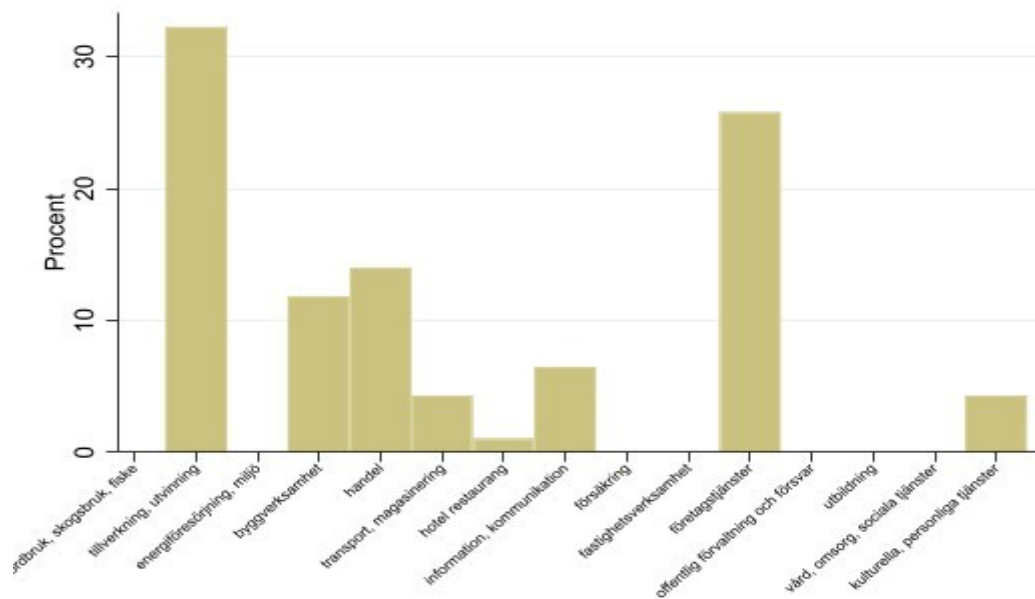
Figur 10 Antal beviljade beslut per företag och år

Källa: Tillväxtanalys

Totalt har 93 unika företag fler än fyra beviljade beslut per år. I figuren nedan är en branschindelning av dessa företag. Tillverkning och utvinning samt företagstjänster är de två branscher som har flest företag.

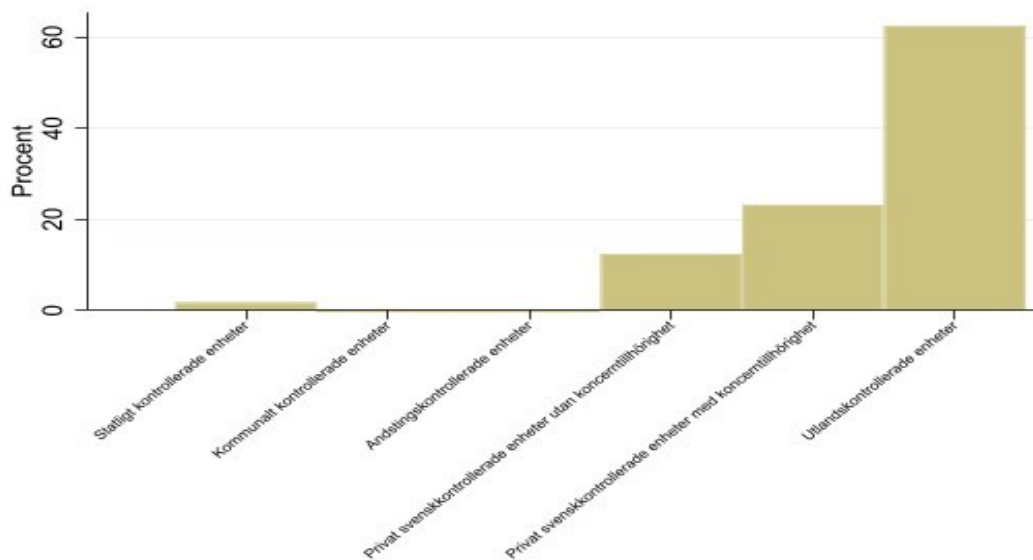
Figur 11 Branschindelning för företag med fler än fyra beviljade beslut per företag och år

Källa: Tillväxtanalys

Utifrån informationen om företagens ägandestruktur kan vi se i Figur 12 att över 60 procent är utlandskontrollerade enheter³⁷.

Figur 12 Ägarskap för företag som fått bifall

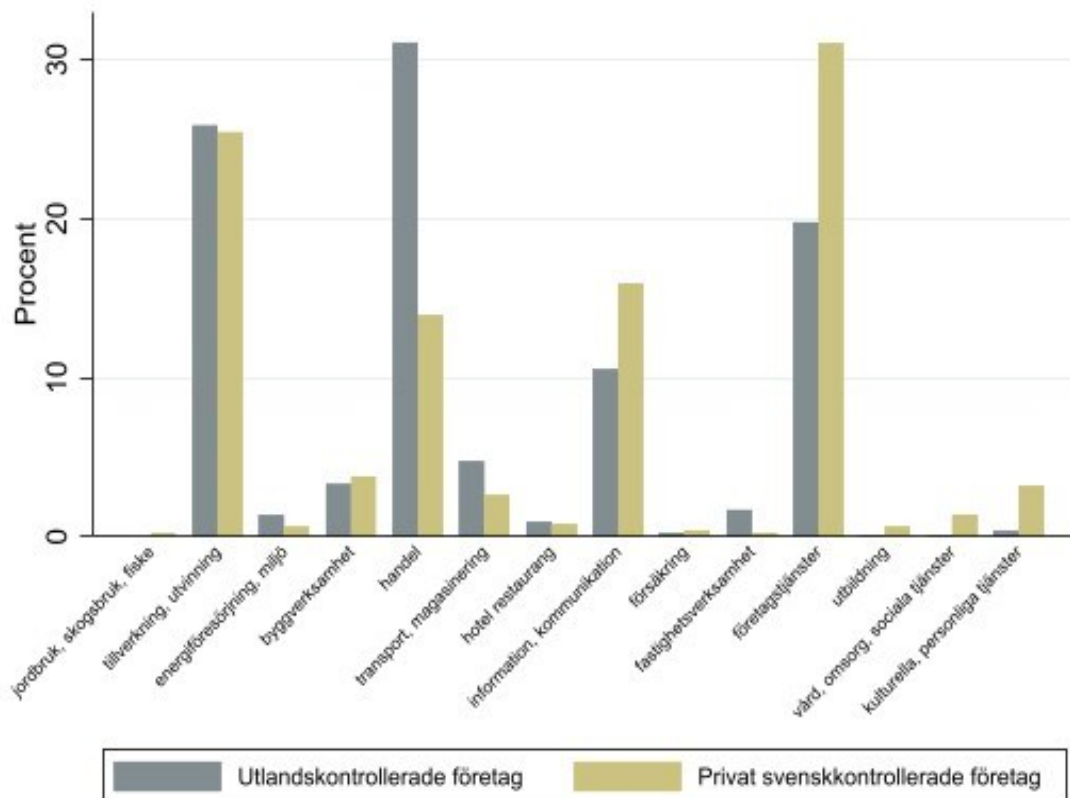

Källa: Tillväxtanalys

³⁷ Huvudprincipen är att ett företag definieras som utländskt om mer än hälften av aktiernas röstvärde innehas av en eller flera utländska ägare. Om ett företag tillhör en koncern i Sverige vars svenska koncernmoder är utlandsägd räknas hela koncernen som utländsk.

I Figur 13 görs en uppdelning i ägandeskap för företag med bifall. Det finns vissa skillnader mellan branscherna om företagen i huvudsak har ett svenskt eller utländskt ägande. För huvudgruppen *tillverkning och utvinning* är ägandet mellan utlandskontrollerade och svensk kontrollerade relativt lika. Medan det i gruppen *handel* är flest företag som är utlandskontrollerade och i gruppen *företagstjänster, information och kommunikation* samt *kulturella, personliga tjänster* är de svensk kontrollerade företagen flest.

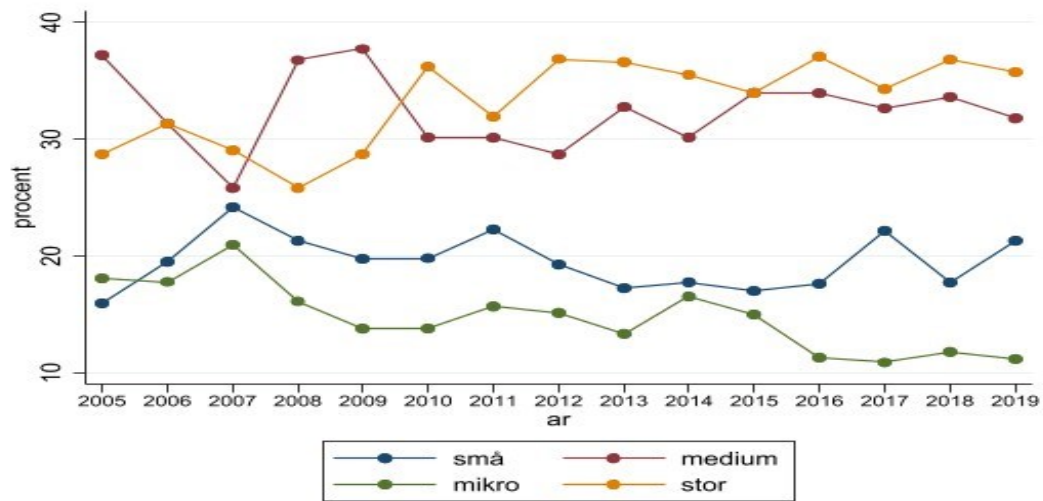
Figur 13 Branschfördelning av utlands- och svensk kontrollerade företag som fått bifall

Källa: Tillväxtanalys

När det gäller företagsstorlek för de sökande företagen kan vi se att merparten är relativt stora företag som sökt och fått bifall, och att det är ganska stabilt över tid. I Figur 14 redovisas bifall efter företagsstorlek; mikroföretag (upp till 9 anställda) små företag (upp till 49 anställda) medelstora företag (upp till 249 anställda) och stora företag (fler än 250 anställda)

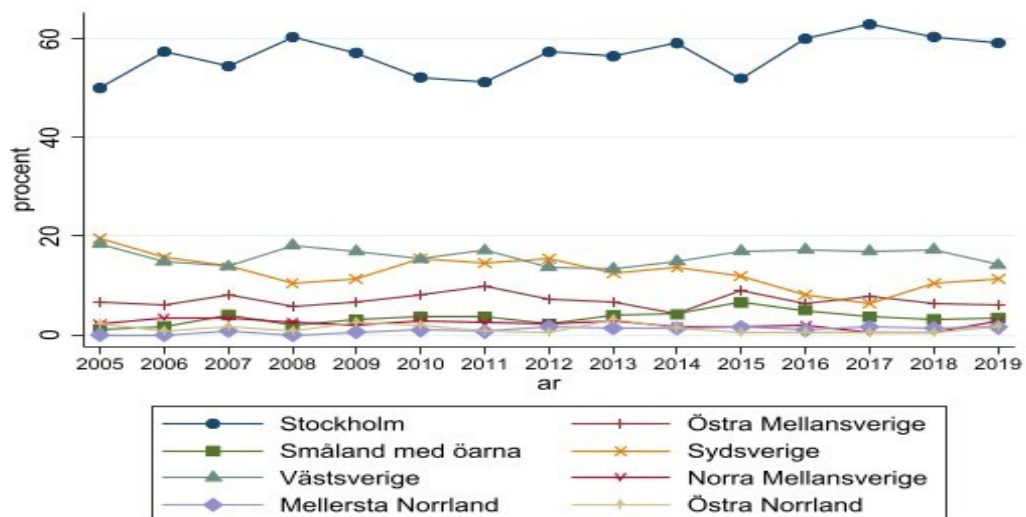
Figur 14 Bifall i procent uppdelat på företagsstorlek över tid

Källa: Tillväxtanalys

I Figur 15 visas företagens geografiska tillhörighet. Indelningen är på NUTS 2 nivå³⁸. De flesta företagen som beviljas expertskatt är lokaliserade i storstadsregionerna. Stockholm är den region som har flest företag med bifall. Runt 50 procent av företagen är lokaliserade i Stockholm men även Västsverige (Göteborg) och Sydsverige (Malmö) har en större andel än resten av Sverige.

Figur 15 Geografisk fördelning

Källa: Tillväxtanalys

³⁸ NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) är EU:s hierarkiska regionindelning. Den introducerades 1988 av Eurostat. Syfte var att erhålla jämförbara områden vad avser till exempel yta och befolkningsstorlek i EU:s olika medlemsländer. NUTS används bland annat för statistikredovisning och i EU:s regionalpolitik. <https://www.scb.se/hitta-statistik/internationell-statistik/eu-statistik/eus-regioner---nuts/>

4.3 Avslutande reflektioner

Denna förstudie har redovisat unika data från Forskarskattenämnden för de arbetstagare och arbetsgivare som sökt skattenedsättningen för utländska nyckelpersoner, experter och forskare, den s.k. expertskatten. Informationen redovisas endast deskriptivt då alla data från Forskarskattenämnden har absolut sekretess. En kort summering är att det är fler experter och nyckelpersoner än forskare som har använt sig av expertskatten och de experter som kommit till Sverige, under perioden 2005–2019, har främst arbetat i stora utlandskontrollerade företag i Stockholmsregionen.

Referenser

Akcigit U, Baslandze S, Stantcheva S (2016) Taxation and the International Mobility och Inventors. *American Economic Review* 2016, 106(10): 2930–2981

<http://dx.doi.org/10.1257/aer.20150237>Bassetto J. Ippedico G (2023) Can Tax Incentives Bring Brains Back? Tax Schemes and High-Skilled Migration in Italy. CESifo WP 10271 February 2023

Departementsserien (1999) Beskattning av utländska nyckelpersoner Ds 1999:25 Stockholm 1 januari 1999

Flamant E, Godar S, Richard G (2021) New Forms of Tax Competition in the European Union: an Empirical Investigation. EUTAX Observatory Report No 3 November 2021

ITPS (2005) Utvärdering av expertskatten. Regleringsbrevsuppdrag nummer 4. D:nr 1-010-2005/0054. Östersund.

Kleven (2015) Bunching. London School of Economics September 2015.

Kleven HJ., C Landais, E Saez, EA Schultz (2014) Migration and wage effects of taxing top earners: evidence from the foreigners' tax scheme in Denmark. *Quarterly Journal of Economics* 129: 333–78.

Malchow-Møller et al., 2019 DO Foreign Expert Increase the Productivity of Domestic Firms? *Scand.J. of Economics* 121(2), 517–546,2019. DOI: 10.1111/sjoe.12286

Oxford Research (2009) Är Sverige attraktivt? Utländsk kvalificerad arbetskrafts syn på Sverige som land att arbeta och bo i. Stockholm 25 juni 2009

Proposition 1984/85:76 Om beskattning av vissa utländska forskare. Stockholm 1 november 1984

Proposition 1999/2000:2 Inkomstskattelagen. Stockholm 16 september 1999

Proposition 2000/01:12 Beskattning av utländska nyckelpersoner. Stockholm 21 september 2000, uppdaterad 2 april 2015

Proposition 2011/12:1 "Budgetpropositionen för 2012. Stockholm 15 september 2011

Proposition 2020/21:37 Skattereduktion för förvärvsinkomster och utvidgad tidsgräns för expertskatt. Stockholm 14 oktober 2020

Riksdagen (2013) Utvärdering av skattelättnader för utländska experter, specialister, forskare och andra nyckelpersoner. Rapport från riksdagen 2013/14: RFR11.

Riksdagens skatteutskott (2014) Utvärdering av skattelättnader för utländska experter, specialister, forskare och andra nyckelpersoner. ISSN 1653–0942

Timm, Giuliodori & Muller (2022). "Tax Incentives for High Skilled Migrants: Evidence from a Preferential Tax Scheme in the Netherlands", IZA Discussion Paper, no 15582.

Lagar och förordningar

Lag (SFS 1999:1305) om Forskarskattenämnden

Förordningen (SFS 2007:786) med instruktion för Forskarskattenämnden

Inkomstskattelagen (SFS 1999:1229)

Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400)

Bilagor

Bilaga 1

Ansökan om skattelättnad enligt ersättningsnivå

 Forskarskattenämnden

Ansökan om skattelättnader Utländska arbetstagare

Grundad på ersättningsnivå enligt 11 kap. 22 §
tredje stycket inkomstskattelagen (1999:1229)

Observera

Ansökan ska ha kommit in till nämnden senast
tre månader efter det att arbetstagaren påbörjat
arbetet i Sverige för att kunna prövas.

Ansökan sänds till
Forskarskattenämnden
Box 24144
104 51 Stockholm

Arbetstagaren

Förnamn		Efternamn	Svenskt personnummer (om sådant finns)
Medborgarskap	Ankomstdag till Sverige	Beräknad vistelsetid i Sverige (får inte vara avsedd att överstiga fem år)	
Varit bosatt eller stadigvarande vistats (normalt minst sex månader) i Sverige någon gång under de senaste fem åren som föregått det år arbetet påbörjats? ☐ Ja ☐ Nej			Datum för arbetets påbörjan i Sverige

Arbetsgivaren (ska höra hemma i Sverige eller vara ett utländskt företag med fast driftställe här samt också vara den som betalar ut ersättningen)

Namn	Organisationsnummer
Postadress	

Kontaktperson/ombud

Kontaktperson	Ombud enligt fullmakt
Kontaktpersonens/ombudets postadress, telefonnummer och e-postadress	

Lön och annan ersättning för arbetet

Skattelättnader medges om lön och annan ersättning för arbetet i Sverige per månad överstiger två gånger prisbasbeloppet för det kalenderår då arbetet påbörjas. Samtliga avtalade kontanta ersättningar samt förmåner som betalas ut eller tillhandahålls månatligen av arbetsgivaren får räknas in.

Ange avtalad bruttoersättning per månad uttryckt i SEK. Om värde av förmåner ingår i beloppet ska en uppställning ges in som visar slag av förmåner och hur värdet har beräknats (i rutan nedan eller i separat bilaga).

Avtalad bruttoersättning per månad	varav lön
Slag av förmåner och beräkning av värdet	
Beloppen ska framgå av anställningsavtal eller liknande handling (ska bifogas).	
☐ Bilagor bifogas	☐ Bilagor bifogas senare

Ansökan gjord av (Ansökan kan göras av arbetstagaren, arbetsgivaren eller båda gemensamt.)

Ort och datum	Ort och datum
Arbetstagare/ombud	Arbetsgivare/ombud

Bilaga 2

Ersättning enligt kompetens

		Ansökan om skattelättnader Utländska arbetstagare Grundad på kompetens eller arbetsuppgifter enligt 11 kap. 22 § första stycket 1-3 inkomstskattelagen (1999:1229)	
Observera Ansökan ska ha kommit in till nämnden senast tre månader efter det att arbetstagaren påbörjat arbetet i Sverige för att kunna prövas.		Ansökan sänds till Forskarskattenämnden Box 24144 104 51 Stockholm	
Arbetstagaren			
Förnamn		Efternamn	
Svenskt personnummer (om sådant finns)			
Medborgarskap	Ankomstdag till Sverige	Beräknad vistelsetid i Sverige (får inte vara avsedd att överstiga fem år)	
Varit bosatt eller stadigvarande vistats (normalt minst sex månader) i Sverige någon gång under de senaste fem åren som föregjätt det år arbetet påbörjats?			Uppskattad årsinkomst, SEK
☐ Ja ☐ Nej			
Arbetsgivaren (ska höra hemma i Sverige eller vara ett utländskt företag med fast driftställe här samt också vara den som betalar ut ersättningen)			
Namn		Organisationsnummer	
Postadress			
Kontaktperson/ombud			
Kontaktperson		Ombud enligt fullmakt	
Kontaktpersonens/ombudets postadress, telefonnummer och e-postadress			
Anställningen			
Skattelättnader kan komma i fråga om arbetet avser - specialistuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, - kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, eller - företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.			
Ansökan avser arbete som ☐ expert/specialist ☐ forskare ☐ företagsledare/nyckelperson			Datum för arbetets påbörjan i Sverige
Arbetstagarens befattning			
I bilagor: lämnas närmare redogörelse för befattningens och arbetsuppgifternas innehåll, arbetstagarens särskilda kompetens eller inriktning (lämpligen kan t.ex. curriculum vitae inges), position i företaget (organisationsschema), företagets verksamhet och storlek, rekryteringssvårigheter inom landet av personer med den efterfrågade kompetensen eller inriktningen och andra liknande omständigheter.			
☐ Bilagor bifogas ☐ Bilagor bifogas senare			
Ansökan gjord av (Ansökan kan göras av arbetstagaren, arbetsgivaren eller båda gemensamt.)			
Ort och datum		Ort och datum	
Arbetstagare/ombud		Arbetsgivare/ombud	

Bilaga 3

Inkomstskattelagen 1999:1229, 11 kap 22–23§§

Ersättningar till utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner

22 § Experter, forskare eller andra nyckelpersoner ska inte ta upp sådan del av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån och sådana ersättningar för utgifter som avses i 23 §, om arbetet avser

1. specialistuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet,
2. kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, eller
3. företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.

Första stycket gäller bara om

- arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige,
- arbetstagaren inte är svensk medborgare,
- arbetstagaren inte varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som föregått det kalenderår då arbetet påbörjas, och
- vistelsen i Sverige är avsedd att vara högst fem år.

Vid tillämpning av första stycket ska villkoren anses uppfyllda för en arbetstagare, om lön och annan ersättning för arbetet i Sverige per månad överstiger två gånger prisbasbeloppet för det kalenderår då arbetet påbörjas.

Denna paragraf tillämpas under högst fem år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades. Lag (2020:1166).

23 § Bestämmelserna i 22 § gäller

1. 25 procent av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån av arbetet, och
2. ersättningar för utgifter som arbetstagaren på grund av vistelsen i Sverige har haft för
 - a. flyttning till eller från Sverige,
 - b. egna och familjemedlemmars resor mellan Sverige och tidigare hemland, dock högst två resor per person och kalenderår, och
 - c. avgifter för barns skolgång i grundskola och gymnasieskola eller liknande.

Som lön behandlas även sådana ersättningar i samband med sjukdom som avses i 30 § 1, 2 och 4 samt 42 § under förutsättning att ersättningen helt eller till huvudsaklig del grundar sig på inkomst av arbete. Lag (2000:1161).

23 a § Frågan om förutsättningarna enligt 22 § är uppfyllda prövas av Forskarskattenämnden. Lag (2000:1161).

Bilaga 4

Prisbasbelopp över tid

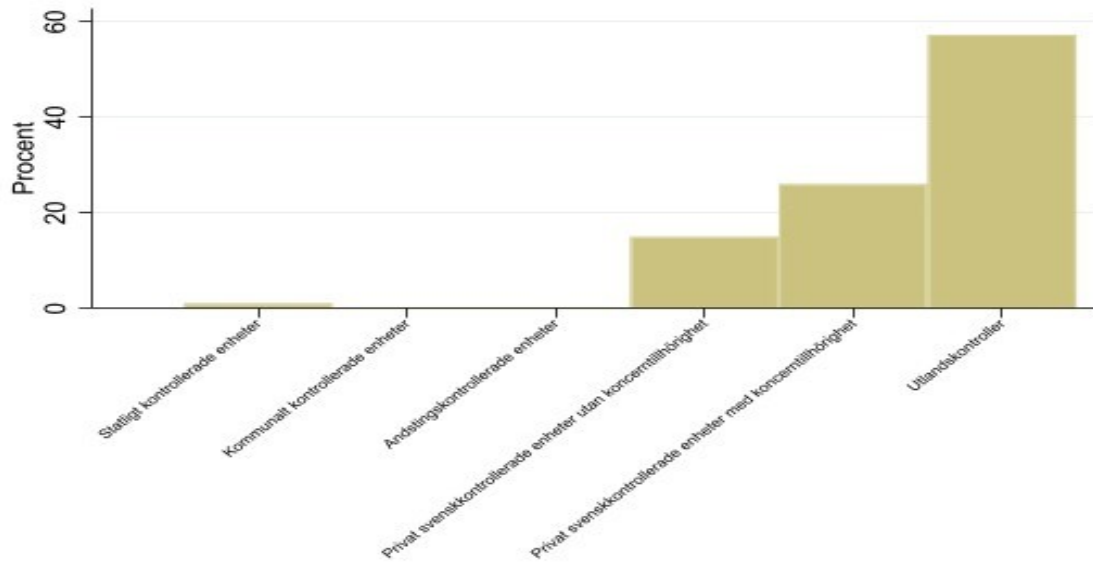
År	Period	Basbelopp, kr
2024		57 300
2023		52 500
2022		48 300
2021		47 600
2020		47 300
2019		46 500
2018		45 500
2017		44 800
2016		44 300
2015		44 500
2014		44 400
2013		44 500
2012		44 000
2011		42 800
2010		42 400
2009		42 800
2008		41 000
2007		40 300
2006		39 700
2005		39 400

Källa SCB

Bilaga 5

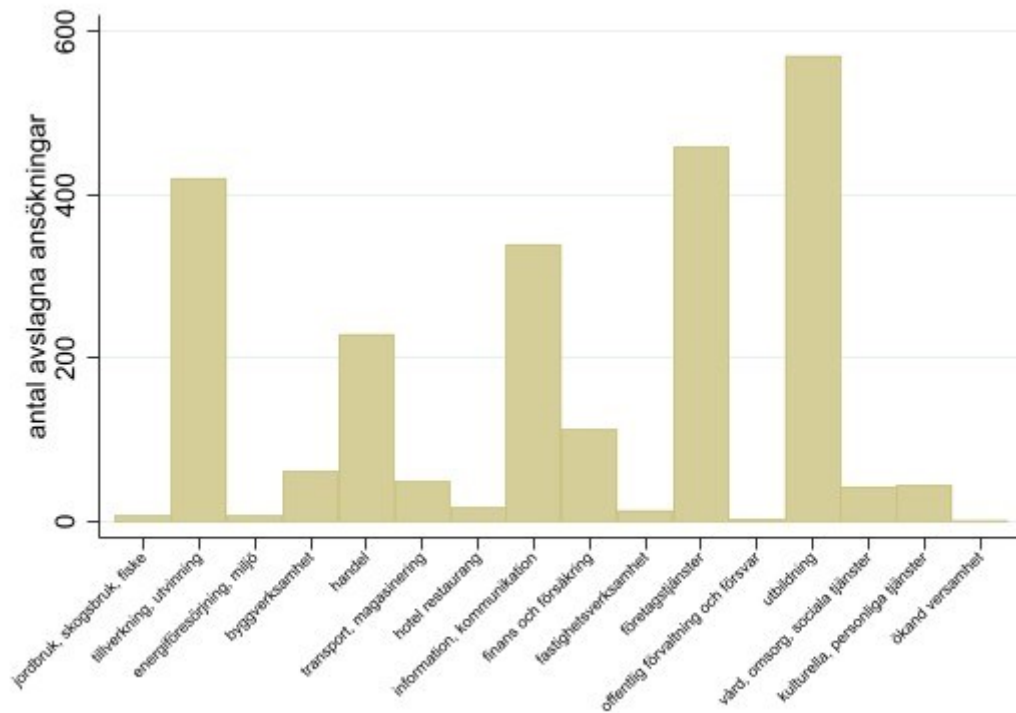
Fördelningen av Avslag

Företagsägarskap – Alla avslag

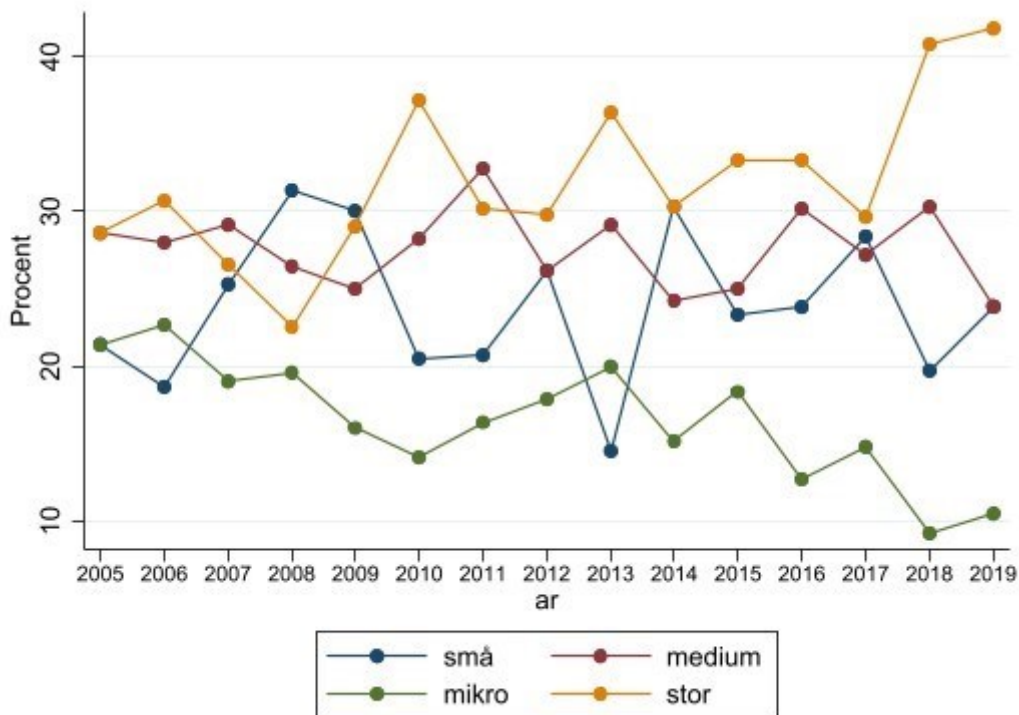
Källa: Tillväxtanalys

Branschuppdelning – Alla avslag

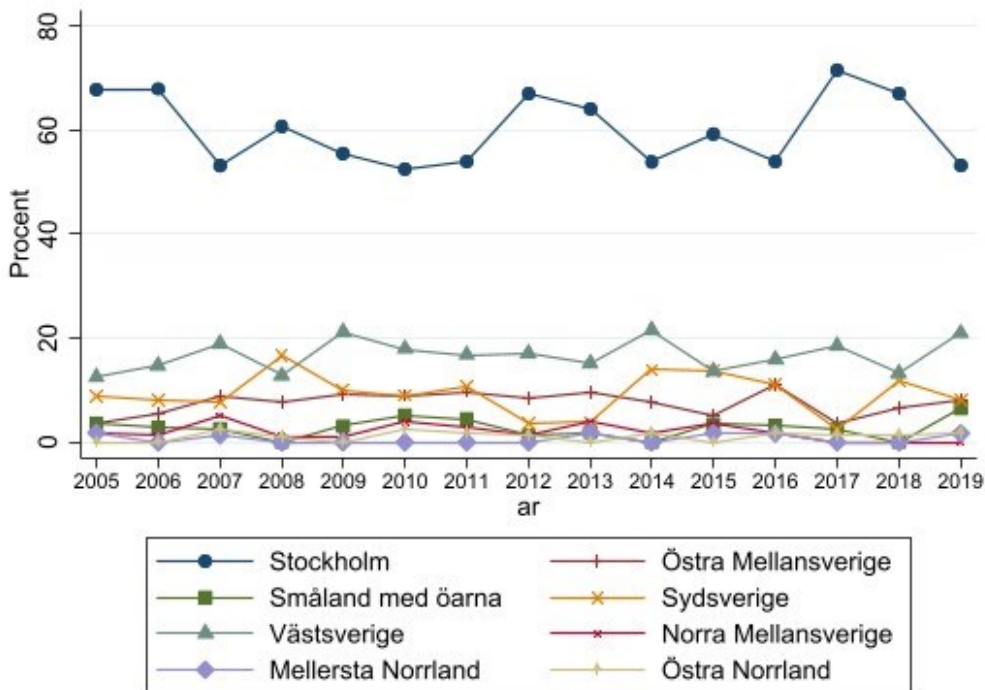
Källa: Tillväxtanalys

Företagsstorlek - Alla avslag

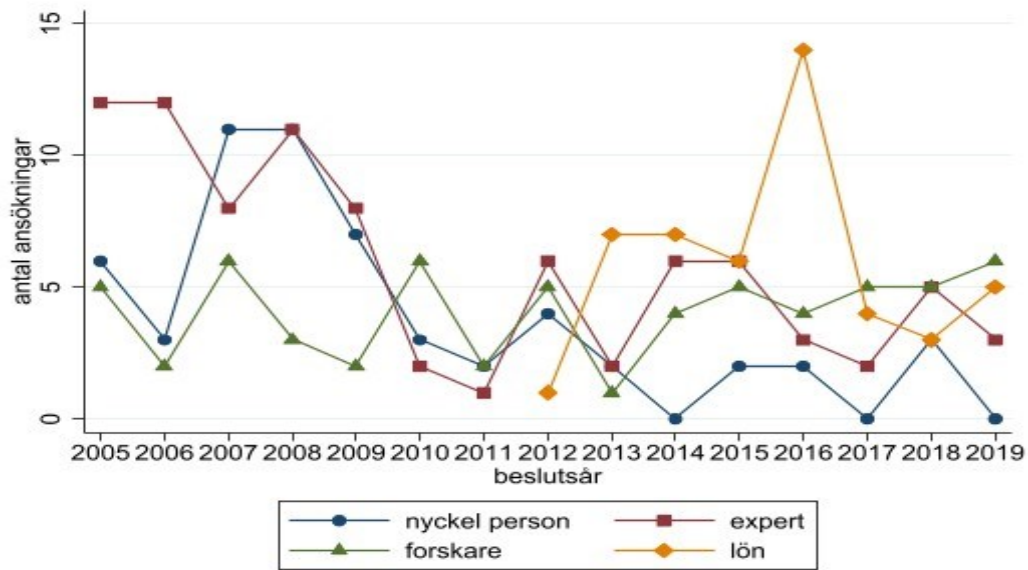
Källa: Tillväxtanalys

Geografisk indelning- Alla avslag

Källa: Tillväxtanalys

Antal avslag enligt lag 1999:1305§6 (försent inkommen ansökan) för den uppdelade kategorin Kompetens samt lön per år.

Källa: Tillväxtanalys

Sökande topp 10 nationaliteter för åren 2005–2019

Bilaga 6

Kompetens			kompetens		
År 2005			År 2008		
Nationalitet	år	antal	Nationalitet	år	antal
Frankrike	2005	32	Tyskland	2008	54
Tyskland	2005	22	UK	2008	35
UK	2005	21	Danmark	2008	29
Nederländerna	2005	19	Finland	2008	20
Danmark	2005	18	USA	2008	18
Finland	2005	18	Nederländerna	2008	17
Norge	2005	17	Frankrike	2008	17
USA	2005	10	Australien	2008	8
Japan	2005	6	Kanada	2008	7
Schweiz	2005	4	Japan	2008	7
Italien	2005	4	Belgien	2008	7
			Norge	2008	7
År 2006					
Nationalitet	år	antal	År 2009		
Nationalitet	år	antal	Nationalitet	år	antal
Tyskland	2006	34	Tyskland	2009	46
UK	2006	26	UK	2009	39
Danmark	2006	23	Frankrike	2009	34
USA	2006	20	USA	2009	30
Finland	2006	14	Finland	2009	23
Nederländerna	2006	11	Nederländerna	2009	13
Norge	2006	10	Japan	2009	13
Japan	2006	9	Danmark	2009	12
Frankrike	2006	8			

Sydafrika	2006	4		Norge	2009	11
				Belgien	2009	9
År 2007						
Nationalitet	år	antal		År 2010		
Tyskland	2007	32		Nationalitet	år	antal
UK	2007	26		Tyskland	2010	33
USA	2007	26		USA	2010	23
Frankrike	2007	23		UK	2010	22
Danmark	2007	20		Finland	2010	20
Nederländerna	2007	14		Frankrike	2010	13
Finland	2007	11		Nederländerna	2010	12
Norge	2007	7		Japan	2010	11
Japan	2007	5		Danmark	2010	9
Korea	2007	5		Norge	2010	8
Österrike	2007	5		Italien	2010	6
				Kanada	2010	6

Kompetens				Lön		
År 2011						
Nationalitet	år	antal				
UK	2011	68				
Tyskland	2011	50				
USA	2011	43				
Frankrike	2011	28				
Nederländerna	2011	25				
Finland	2011	17				
Danmark	2011	16				
Japan	2011	11				
Norge	2011	10				
Spanien	2011	10				
Italien	2011	10				
År 2012						
Nationalitet	år	antal		Nationalitet	år	antal
UK	2012	36		Tyskland	2012	69
Tyskland	2012	33		USA	2012	51
USA	2012	23		UK	2012	46
Italien	2012	15		Frankrike	2012	40
Danmark	2012	14		Finland	2012	33
Frankrike	2012	13		Danmark	2012	30
Indien	2012	8		Nederländerna	2012	18
Finland	2012	8		Italien	2012	15
Spanien	2012	8		Norge	2012	13
Nederländerna	2012	8		Kanada	2012	10
År 2013						
Nationalitet	år	antal		Nationalitet	år	antal
Tyskland	2013	24		Tyskland	2013	122
USA	2013	16		USA	2013	60
Finland	2013	12		UK	2013	33
UK	2013	12		Frankrike	2013	32
Nederländerna	2013	12		Finland	2013	29
Italien	2013	8		Danmark	2013	27
Frankrike	2013	8		Kanada	2013	22
Spanien	2013	7		Nederländerna	2013	17
Kanada	2013	6		Italien	2013	14
Australien	2013	6		Australien	2013	12

Kompetens			Lön		
År 2014					
Nationalitet	år	antal	Nationalitet	år	antal
Tyskland	2014	22	Tyskland	2014	88
Italien	2014	21	UK	2014	73
UK	2014	20	Finland	2014	42
Frankrike	2014	15	USA	2014	38
USA	2014	15	Frankrike	2014	29
Spanien	2014	10	Danmark	2014	28
Kanada	2014	7	Nederländerna	2014	24
Grekland	2014	6	Kanada	2014	16
Indien	2014	5	Japan	2014	13
Finland	2014	5	Kina	2014	10
Nederländerna	2014	5			
2015					
Nationalitet	år	antal	Nationalitet	år	antal
Tyskland	2015	27	USA	2015	56
UK	2015	18	Tyskland	2015	53
Italien	2015	16	Finland	2015	38
USA	2015	14	UK	2015	35
Spanien	2015	12	Kanada	2015	27
Finland	2015	11	Frankrike	2015	27
Nederländerna	2015	10	Nederländerna	2015	23
Frankrike	2015	10	Danmark	2015	22
Indien	2015	8	Norge	2015	17
Kanada	2015	5	Brasilien	2015	10
Kina	2015	5			
Polen	2015	5			
År 2016					
Nationalitet	år	antal	Nationalitet	år	antal
Tyskland	2016	26	UK	2016	66
UK	2016	15	USA	2016	49
USA	2016	12	Tyskland	2016	49
Kanada	2016	12	Finland	2016	43
Frankrike	2016	10	Danmark	2016	35
Indien	2016	8	Frankrike	2016	32
Spanien	2016	8	Nederländerna	2016	15
Italien	2016	8	Italien	2016	14
Finland	2016	7	Kina	2016	13
Australien	2016	6	Norge	2016	13

Kompetens			Lön			
År 2017						
Nationalitet	år	antal		Nationalitet	år	antal
Tyskland	2017	31		UK	2017	71
UK	2017	18		Tyskland	2017	57
Finland	2017	17		USA	2017	56
USA	2017	16		Finland	2017	45
Italien	2017	15		Frankrike	2017	30
Kina	2017	14		Danmark	2017	28
Indien	2017	10		Kina	2017	19
Frankrike	2017	10		Italien	2017	18
Kanada	2017	8		Norge	2017	15
Ryssland	2017	7		Spanien	2017	15
Spanien	2017	7		Indien	2017	15
				Nederländerna	2017	15
Nationalitet	år	antal		Nationalitet	år	antal
Tyskland	2018	35		UK	2018	61
UK	2018	24		Finland	2018	50
Italien	2018	24		USA	2018	49
Indien	2018	16		Tyskland	2018	46
Frankrike	2018	15		Kina	2018	28
Nederländerna	2018	14		Italien	2018	26
USA	2018	13		Frankrike	2018	24
Kina	2018	12		Norge	2018	24
Spanien	2018	10		Danmark	2018	21
Ryssland	2018	6		Spanien	2018	18
Belgien	2018	6				
Nationalitet	år	antal		Nationalitet	år	antal
Tyskland	2019	37		Tyskland	2019	83
UK	2019	24		USA	2019	67
Indien	2019	19		UK	2019	62
Italien	2019	19		Finland	2019	43
USA	2019	17		Frankrike	2019	36
Finland	2019	13		Irland	2019	35
Korea	2019	13		Kina	2019	33
Spanien	2019	12		Danmark	2019	26
Frankrike	2019	12		Nederländerna	2019	22
Nederländerna	2019	10		Norge	2019	20

Källa Tillväxtanalys.

Bilaga 7

De 10 främsta branscherna med bifall 2019

Kategori Kompetens		
SNI		Bifall
85	Utbildning	105
21	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel	40
72	Vetenskaplig forskning och utveckling	30
71	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	10
78	Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster	8
17	Pappers- och pappersvarutillverkning	7
62	Dataprogrammering, datakonsultverksamhet o.d.	7
74	Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	6
46	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	3
30	Tillverkning av andra transportmedel	3
SNI	Kategori Lön	Bifall
46	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	67
70	Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag	61
62	Dataprogrammering, datakonsultverksamhet o.d.	54
29	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	42
93	Sport-, fritids- och nöjesverksamhet	39
64	Finansiella tjänster utom försäkring och pensionsfondsverksamhet	38
71	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	35
72	Vetenskaplig forskning och utveckling	29
69	Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet	26
28	Tillverkning av övriga maskiner	22

På vilket sätt statens insatser bidrar till svensk tillväxt och näringslivsutveckling står i fokus för våra rapporter.

Läs mer om vilka vi är och vad nyttan med det vi gör är på www.tillvaxtanalys.se. Du kan även följa oss på LinkedIn och YouTube.

Anmäl dig gärna till vårt [nyhetsbrev](#) för att hålla dig uppdaterad om pågående och planerade analys- och utvärderingsprojekt.

Varmt välkommen att kontakta oss!

Tillväxtanalys

Studentplan 3, 831 40 Östersund

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se